

Bibliographie

Primary Sources

Actes d'Iviron I: J. Lefort / N. Oikonomidès / D. Papachryssanthou / H. Métrévéli (eds), Actes d'Iviron I: Des origines au milieu du XIe siècle. Archives de l'Athos 14 (Paris 1985).

II: J. Lefort / N. Oikonomidès / D. Papachryssanthou / V. Kravari / H. Métrévéli (eds), Actes d'Iviron II: Du milieu du XIe siècle à 1204. Archives de l'Athos 16 (Paris 1990).

III: J. Lefort / N. Oikonomidès / D. Papachryssanthou / V. Kravari / H. Métrévéli (eds), Actes d'Iviron III: De 1204 à 1328. Archives de l'Athos 18 (Paris 1994).

IV: J. Lefort / N. Oikonomidès / D. Papachryssanthou / V. Kravari / H. Métrévéli (eds), Actes d'Iviron III: De 1328 au début du XVIe siècle. Archives de l'Athos 19 (Paris 1994).

Actes de Chilandar: L. Petit (ed.), Actes de Chilandar, Archives de l'Athos (= Vizantiiski Vremeniĭk 17, 1911) (repr. Amsterdam 1975).

Actes de Chilandar I: M. Živojinović / V. Kravari / C. Giros (eds), Actes de Chilandar I: Des origines à 1319. Archives de l'Athos 20 (Paris 1998).

Actes de Docheiariou: N. Oikonomides (ed.), Actes de Docheiariou. Archives de l'Athos 13 (Paris 1984).

Actes de Lavra I: P. Lemerle / A. Guillou / N. Svoronos / D. Papachryssanthou (eds), Actes de Lavra I: Des origines à 1204. Archives de l'Athos 5 (Paris 1970).

II: P. Lemerle / A. Guillou / N. Svoronos / D. Papachryssanthou (eds), Actes de Lavra II: De 1204 à 1328. Archives de l'Athos 8 (Paris 1977).

III: P. Lemerle / A. Guillou / N. Svoronos / D. Papachryssanthou (eds), Actes de Lavra III: De 1329 à 1500. Archives de l'Athos 10 (Paris 1979).

Actes de Vatopedi I: J. Bompaire / J. Lefort / V. Kravari / C. Gyros (eds), Actes de Vatopedi I: Des origines à 1329. Archives de l'Athos 21 (Paris 2001).

Actes de Xénophon: D. Papachryssanthou (ed.), Actes de Xénophon. Archives de l'Athos 15 (Paris 1986).

Actes de Xéropotamou: J. Bompaire (ed.), Actes de Xéropotamou. Archives de l'Athos 3 (Paris 1964).

Actes de Zographou: W. Regel / E. Kurtz / B. Korablev (eds), Actes de Zographou, Actes de l'Athos 4 (= Vizantiiski Vremeniĭk 13, 1907) (repr. Amsterdam 1969).

Anagnostes, Diēgēsis: G. Tsaras, Διήγησις περί της τελευταίας αλώσεως της Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 1958).

De extremo: Ioannis Anagnostae de extremo Thessalonicensi excidio narratio. In: Georgius Phrantzes, Ioannes Cananus, Ioannes Anagnostes. Ed. I. Bekker. CSHB (33) (Bonn 1838).

Armenopoulos, Procheiron Nomōn: K. Armenopoulos, Πρόχειρον Νόμων ή εξάβιβλος. Ed. K. Pitsakēs (Athens 1971).

Bakirtzēs, Agiou Dēmētrίου Thaumata: Αγίου Δημητρίου Θαύματα. Οι συλλογές αρχιεπισκόπου Ιωάννου και ανωνύμου. Ο βίος τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου. Ed. Ch. Bakirtzēs, transl. by A. Siderē (Athens 1997).

Balfour, Politico-Historical Works of Symeon: Politico-Historical Works of Symeon, Archbishop of Thessalonica (1416/17 to 1429): Critical Greek Text with Introduction and Commentary by David Balfour (Vienna 1979).

Benjamin of Tudela: Veniamin ek Toudelis, Το βιβλίο των ταξιδιών στην Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική 1159-1173. Introduction, commentary by K. Megalommatēs / A. Sawidēs, translation by F. Vlachopoulou (Athens 1994).

Book of Eparch: Λέοντος του Σοφού, Το Επαρχικόν βιβλίον. Le livre du Préfet. L'édit de l'empereur Léon le Sage sur les corporations de Constantinople. Texte grec du genevensis 23 publié pour la première fois par J. Nicole. Avec une traduction latine, des notices exégétiques et critiques et les variantes du genevensis 23 au texte de Julien d'Ascalon (Genève 1893).

Eparchenbuch, Koder: Das Eparchenbuch Leons des Weisen. Ed. J. Koder. CFHB 33 (Vienna 1991).

Caminiatae, De expugnatione: Ioannis Caminiatae, De expugnatione Thessalonicae. Ed. G. Böhlig (Berlin 1973).

Cedrenus, Synopsis: Γεωργίου του Κεδρηνού Σύνοψις Ιστοριών = Georgii Cedreni, Compendium historiarum. Ed. I. Bekker, 2 vols. CSHB (Bonn 1838).

Choumnos, Thessalonikeusi symvouleutikos: Nikephoros Choumnos, Θεσσαλονικεῦσι συμβουλευτικός. Ed. J. E. Boissonade. Anecdota Graeca 2 (Paris 1830) 137-187.

Cicero, De provinciis consularibus: Marcus Tullius Cicero, Orations: Pro Caelio. De Provinciis Consularibus. Pro Balbo. Ed. R. Garder. Loeb Classical Library 447 (Harvard 1958).

Pro Plancio: Marcus Tullius Cicero, Orations: Pro Archia. Post Reditum in Senatu. Post Reditum ad Quirites. De Domo Sua. De Haruspicum Responsis. Pro Plancio. Ed. N. H. Watts. Loeb Classical Library 158 (Harvard 1923).

Diocletian, Edict of Maximum Prices: Edictum Diocletiani. Ed. M. Giacchero (Geneva 1974).

- Diodorus Siculus: Diodorus Siculus, *Bibliotheca Historica* 11: Fragments of Books 21-32. Translation by F. R. Walton. Loeb Classical Library 409 (Harvard 1957).
- Edson, *Inscriptiones Thessalonicae*: C. F. Edson, *Inscriptiones Graecae*, pars X 2, 1: *Inscriptiones Thessalonicae et vicinae* (Berlin 1972).
- Evagrius, *Historia Ecclesiastica*: Evagrius: *The Ecclesiastical History of Evagrius with the Scholia*. Ed. J. Bidez / L. Parmentier (London 1898).
- Eustathius, *Opuscula*: Eustathii metropolitae Thessalonicensis opuscula: accedunt Trapezuntinae historiae scriptores Panaretus et Eugenius: e codicibus mss. Basileensi, Parisinis, Veneto. Ed. T. L. F. Tafel (Frankfurt 1832).
- La espugnazione: Eustazio di Tessalonica, *La espugnazione di Tessalonica*. Ed. S. Kyriakidis (Palermo 1961).
- Eustratiadēs, Grēgoriou tou Kypriou epistolai: Leontopoleōs Sofrōniou (Eustratiadou), Γρηγορίου του Κυπρίου, Οικουμενικού Πατριάρχου Επιστολαί. *Εκκλησιαστικός Φάρος* 3, 1909, 5-48.
- Feissel, *Recueil des inscriptions*: D. Feissel, *Recueil des inscriptions chrétiennes de Macédoine du IIIe au VIe siècle*. BCH Supplement 8 (Paris 1983).
- Gautier, *Le typikon du Christ Sauveur Pantocrator*: P. Gautier, *Le typikon du Christ Sauveur Pantocrator*. REB 32, 1974, 1-145.
- IG X2.1: *Inscriptiones Graecae*, X: *Inscriptiones Epiri, Macedoniae, Thraciae, Scythiae*, pars II, fasc. 1: *Inscriptiones Thessalonicae et vicinae*. Ed. C. Edson (Berlin 1972).
- Iōakeim Ivēritou, Iōannou Staurakiou logos: Iōakeim Ivēritou, Iωάννου Σταυρακίου λόγος εις τα θαύματα του Αγίου Δημητρίου. *Μακεδονικά* 1, 1940, 324-376.
- Kameniatis, Stēn Alōsē: I. Kameniatiou, *Στην άλωση της Θεσσαλονίκης* (904 μ.Χ.). Ed. G. Tsaras (Thessaloniki 1987).
- Ioannis Chrysostomi, *Homiliae*: S. P. N. Joannis Chrysostomi, *Homiliae*. PG 61 (Paris 1862).
- Kantakouzenos: Ioannis Cantacuzeni, *Historiarum libri quattuor*. Ed. L. Schopen, 3 vols (Bonn 1828-1832).
- Lampropoulos, Iōannēs Apokaukos: K. Lampropoulos, *Ιωάννης Απόκαυκος. Συμβολή στην έρευνα του βίου και του συγγραφικού έργου του* (Athens 1988).
- Livius, *Ab urbe condita*: Titus Livius, *Ab urbe condita libri*. Ed. W. Weiborn / M. Müller, 6 vols (Leipzig 1877-1882).
- Messēs, *Chronica*: Χρονικά των αλώσεων της Θεσσαλονίκης. Ιωάννης Καμινιάτης, *Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, Ιωάννης Αναγνώστης, μετάφραση: Χ. Μεσσής* (Thessaloniki 2010).
- Miklosich/Müller, *Acta et diplomata*: F. Miklosich / J. Müller, *Acta et diplomata graeca medii aevi sacra et profana*, 6 vols (Wien 1860-1890).
- Notitia Dignitatum: *Notitia Dignitatum accedunt Notitia urbis Constantinopolitanae et Latercula prouinciarum*. Ed. O. Seeck (Berlin 1876).
- Planudis, *Epistulae*: Maximi Monachi Planudis *Epistulae*. Ed. M. Treu (Breslau 1888).
- Porphrogenitus, *De cerimoniis*: Constantini Porphyrogeniti imperatoris, *De cerimoniis aulae byzantinae libri duo*. Ed. I. I. Reiske, 2 vols. CSHB 16-17 (Bonn 1829-1830).
- Procopius, *De Bellis*: Procopii Caesariensis opera Omnia. Ed. J. Haury, revised by G. Wirth, 3 vols (Leipzig 1976-1964).
- Robert, *Les inscriptions de Thessalonique*: L. Robert, *Les inscriptions de Thessalonique*. *Revue de philologie, de littérature et d'histoire anciennes* 48, 1974, 242-243.
- Robert, *Etudes anatoliennes*: L. Robert, *Etudes anatoliennes; recherches sur les inscriptions grecques de l'Asie Mineure* (Paris 1937).
- Sphrantzes, *Memorii*: Georgios Sphrantzes, *Memorii 1401-1477*. Ed. V. Grecu. *Scriptores Byzantini* 5 (Bucarest 1966).
- Sphrantzae, *Chronicon*: Georgii Sphrantzae, *Chronicon*. Ed. R. Maisano (Rome 1990).
- Saint Grégoire le Décapolite: F. Dvornik, *La vie de saint Grégoire le Décapolite et les slaves macédoniens au IXe siècle* (Paris 1926).
- Saint Theodōra, *Life*: Ο βίος της σοσιομάρτυρος Θεοδώρας της εν Θεσσαλονίκη. Ed. S. Paschalidēs (Thessaloniki 1991).
- Saint Theodora, *Translation*: Διήγηση περί της μεταθέσεως του τιμίου λειψάνου της οσίας Θεοδώρας. Ed. S. Paschalidēs (Thessaloniki 1991).
- Theodorus Studita, *Epistulae*: Theodori Studitae *Epistulae*. Ed. G. Fatouros. CFHB 31/1-1, I (Berlin 1992).
- Teodosije, *Žitije Svetog Save*: Teodosije, *Žitije Svetog Save*. Preveo Lazar Mirković, *Prevod redigovao Dimitrije Bogdanović* (Belgrade 1984).
- Tsamēs, *Philotheou erga*: D. G. Philotheou, *Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως του Κοκκίνου αγιολογικά έργα*, vol. 1: *Θεσσαλονικείς Άγιοι* (Thessaloniki 1985).
- Tsaras, *Timariōn*: G. Tsaras, *Τιμαρίων ή περί των κατ'αυτόν παθημάτων*. Η Θεσσαλονίκη, vol. 1, 1985, 189-203.
- Vlachakos, *Timariōn*: Τιμαρίων, ή περί των κατ'αυτόν παθημάτων. Ένα ταξίδι από την Κωνσταντινούπολη στη Θεσσαλονίκη. Ed. P. Vlachakos, introduction by V. Katsaros, (Thessaloniki 2001).
- Zosimus, *Historia nova*: Zosimus, *Historia nova*. Ed. F. Paschoud, 3 vols (Paris 1971-1989).

Secondary Sources

- 2000-2010 *Apo to anaskaphiko ergo*: 2000-2010 Από το ανασκαφικό έργο των Εφορειών Αρχαιοτήτων (Athens 2012).
- Acheilara, METRO Thessalonikēs 2008: L. Acheilara, *METPO Θεσσαλονίκης 2008*. Το αρχαιολογικό έργο της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 22, 2008, 265-272 [Thessaloniki METRO 2008. The Archaeological Work of the 16th Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities, English summary p. 273].

- METRO Thessalonikēs 2009: L. Acheilara, METPO Θεσσαλονίκης. Το αρχαιολογικό έργο της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ κατά το 2009. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 23, 2009, 247-254 [Thessaloniki METRO 2009. The Archaeological Work of the 16th Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities, English summary p. 254].
- METRO Thessalonikēs 2011: L. Acheilara, METPO Θεσσαλονίκης 2011. Το αρχαιολογικό έργο της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Adam, Roman Building: J. P. Adam, Roman Building. Materials and Techniques (London 1995).
- Adam-Velenē, Archaia Agora Thessalonikēs, vol. 1: P. Adam-Velenē (ed.), Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης, vol. 1: Πρακτικά διημερίδας για τις εργασίες των ετών 1989-1999 (Thessaloniki 2001).
- Adam-Velenē, Anaskaphē palaiochristianikēs vasilikēs: P. Adam-Velenē, Ανασκαφή παλαιοχριστιανικής βασιλικής σε θέση ελληνιστικών-παλαιοχριστιανικών χρόνων στην Αρέθουσα Ν. Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 9, 1995, 351-365.
- Archaia Agora: P. Adam-Velenē, Αρχαία Αγορά. ADelt 54 (1999), Χρονικά Β2, 517-521.
- Dekachronē poreia: P. Adam-Velenē, Η δεκάχρονη πορεία εργασιών στην Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης 1989-1999. In: Adam-Velenē, Archaia Agora Thessalonikēs, vol. 1, 15-38 [The Work in the Ancient Agora in Thessaloniki in the Last Ten Years, English summary p. 323-326].
- Invitatio: P. Adam-Velenē, An Illustrated invitatio from the Agora of Thessaloniki and Roman Spectacles in Macedonia. In: M. Tiverios, P. Nigdelēs, P. Adam-Velenē (eds), Θρεπτήρια. Μελέτες για την αρχαία Μακεδονία (Thessaloniki 2013) 278-315.
- Lychnoi: P. Adam-Velenē, Λύχνοι του 3^{ου} αιώνα μ.Χ. από την Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης. In: D. Paraniola-Bakirtzi / K. Kousoulakou (eds), Κεραμική της Ύστερης Αρχαιότητας από τον ελλαδικό χώρο (3^{ος}-7^{ος} αι. μ.Χ.), Επιστημονική συνάντηση, Θεσσαλονίκη, 12-16 November 2006, Πρακτικά (Thessaloniki 2010) 185-207.
- Makedonikoí Vōmoí: P. Adam-Velenē, Μακεδονικοί βωμοί. Τιμητικοί και ταφικοί βωμοί αυτοκρατορικών χρόνων στη Θεσσαλονίκη, πρωτεύουσα της επαρχίας Μακεδονίας και στη Βέροια, πρωτεύουσα του Κοινού των Μακεδόνων (Athens 2002).
- Theamata kai technes: P. Adam-Velenē, Θεάματα και τέχνες στη Θεσσαλονίκη. In: Cat. Thessaloniki 2003b, 263-282.
- Thessalonikē, neraída: P. Adam-Velenē, Θεσσαλονίκη, νεράιδα, βασίλισσα, γοργόνα. Αρχαιολογική περιδιάβαση από την Προϊστορία έως την Ύστερη Αρχαιότητα (Thessaloniki 2001).
- Thessaloniki: P. Adam-Velenē, Thessaloniki. In: R. J. Lane Fox (ed.), Brill's Companion to Ancient Macedon: Studies in the Archaeology and History of Macedon, 650 B. C.-300 A. D. (Leiden 2011) 545-562.
- Valaneio progenestero Agoras: P. Adam-Velenē, Βαλανείο προγενέστερο της Αγοράς Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 11, 1997, 351-364 [A Bath Anterior to the Ancient Forum of Thessaloniki, English summary p. 360-361].
- Adam-Velenē et al., Archaia Agora: P. Adam-Velenē / P. Geōrgakē / I. Zōgraphou / V. Kalavria / K. Boli / G. Skiadaresēs, Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης: Η στρωματογραφία και τα κινητά ευρήματα. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10β, 1996, 501-531 [The Ancient Agora of Thessaloniki: Stratigraphy and Small Finds, English summary p. 522].
- Oikoskeuē tou Valaneiou: P. Adam-Velenē / I. Zōgraphou / V. Kalavria / A. Mauromichalē / A. Bolē, Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης: Η οικοσκευή του Βαλανείου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 12, 1998, 85-102 [The Ancient Agora of Thessaloniki: The Household Goods of the Balneary, English summary p. 98].
- Ahrweiler, Politikē Istoría: H. Ahrweiler, Πολιτική Ιστορία in: Sakellariou (ed.), Makedonia 4000 chronia, 272-279.
- Akrivoroulou, Ydatogephyra Chortiatē: S. Akrivoroulou, Η υδατογέφυρα Χορτιάτη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 27, 2013 (forthcoming).
- Vasileōs Irakleiou 45: S. Akrivoroulou, Η ανασκαφή στην οδό Βασιλέως Ηρακλείου 45 στη Θεσσαλονίκη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 24, 2010, 255-262 [The Excavation in 45, Vassileos Irakelios Street in Thessaloniki, English summary p. 262].
- Alexandrē, Ippodromiou 1 kai Manousogiannakē: O. Alexandrē, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Αρχαιότητες και Μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας 1973. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Ιπποδρομίου 1 και Μανουσogiαννάκη. ADelt 29, 1973-1974, Χρονικά Β3, 656-658.
- Odos Stragēgou Brantouna: O. Alexandrē, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Αρχαιότητες και Μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας 1973. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Στρατηγού Μπρατούνα, Περικλέους και Στρατηγού Σφέτσου. ADelt 29, 1973-1974, Χρονικά Β3, 664.
- Patriarchou Iōakeim 28: O. Alexandrē, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Αρχαιότητες και Μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας 1973. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Πατριάρχου Ιωακείμ 28 και πλατεία Αγίου Γεωργίου. ADelt 29, 1973-1974, Χρονικά Β3, 670-671.
- Allamanē, Dēmotiko Theatro Kērou: V. Allamanē, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Δημοτικό Θέατρο Κήπου. ADelt 52, 1997, Χρονικά Β2, 634-635.
- Amouretti/Brun, La production: M. C. Amouretti / J.-P. Brun (eds), La production du vin et de l'huile en Méditerranée (English title: Oil and Wine Production in the Mediterranean Area). BCH Supplement 25 (Paris 1993).
- Antonaras, Calyx-shaped Glass Lamp: A. Antonaras, A Three-handled, Calyx-shaped Glass Lamp from Thessaloniki and its Archaeological Context. Proceedings of the 4th International Round Table of the International Lychnological Association on Lighting in Byzantium, Thessaloniki, 11-14 October 2011 (forthcoming).

A Special Group: A. Ch. Antonaras, A Special Group of Early Christian Glass »Gems« from Greece. *Glass News* 37, January 2015, 9-10.

An Early Christian Glass Workshop: A. C. Antonaras, An Early Christian Glass Workshop at 45, Vasileos Irakleiou Street in the Centre of Thessaloniki. In: D. Keller / J. Price / C. Jackson (eds), *Neighbours and Successors of Rome: Traditions of Glass Production and Use in Europe and the Middle East in the Later 1st millennium AD* (Oxford 2014), 95-113.

Early Christian Gold-embroidered Silks: A. C. Antonaras, Early Christian Gold-embroidered Silks from Thessaloniki. *Museum of Byzantine Culture* 8, 2001, 45-47.

Fire and Sand: A. C. Antonaras, *Fire and Sand: Ancient Glass in the Princeton University Art Museum* (Princeton NJ, New Haven CT, London 2013).

Forms and Uses: A. C. Antonaras, Early Christian and Byzantine Glass Vessels. *Forms and Uses*. In: F. Daim / J. Drauschke (eds), *Byzanz: Das Römerreich im Mittelalter*, vol. 1: *Welt der Ideen, Welt der Dinge* (Darmstadt 2010) 383-430.

Glass Doves and Globes: A. C. Antonaras, Glass Doves and Globes from Thessaloniki. *North Italian Imports or Local Products? Quaderni Friulani di Archeologia* 19, 2009. *Atti del Convegno Intorno all'Adriatico. La diffusione e la produzione di vetro sulle sponde del mare Adriatico nell'antichità* (Trieste 2009) 27-33.

Glass Working Activities: A. C. Antonaras, Glass Working Activities in Late Roman–Early Christian Thessaloniki. *Local Workshops and Vessels*. In: J. Drauschke / D. Keller (eds), *Glass in Byzantium: Production, Usage, Analyses*. International Workshop organized by the Byzantine Archaeology Mainz, 17-18 January 2008, *Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz* (Mainz 2010) 93-105.

Glassware in Late Antique Thessalonikē: A. C. Antonaras, Glassware in Late Antique Thessalonikē. In: L. Nasrallah / Ch. Bakirtzis / S. J. Friesen (eds), *From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology*. *Harvard Theological Studies* 64 (Cambridge MA 2010) 301-334.

Gyalina mesovyzantina vrachiolia: A. C. Antōnaras, Γυάλινα μεσοβυζαντινά βραχιόλια. Συμβολή σε θέματα διάδοσης, παραγωγής, τυπολογίας και χρήσης. In: *DeltChrA* 27, 2006, 423-434.

Mia idiaiterē omada: A. Antōnaras, Μια ιδιαίτερη ομάδα γυάλινων παλαιοχριστιανικών υαλόλιθων μεγάλου μεγέθους από τη Θεσσαλονίκη. *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 28, 2015 (forthcoming).

Middle and Late Byzantine Jewelry: A. C. Antonaras, Middle and Late Byzantine Jewelry from Thessaloniki. In: B. Böhlendorf-Arslan / A. Ricci (eds), *Byzantine Small Finds in Archaeological Contexts*. *BYZAS* 15 (Istanbul 2012) 117-126.

Old and Recent Finds of Byzantine Glass: A. C. Antonaras, Old and Recent Finds of Byzantine Glass from Northern Greece. *Glasnik Srpskog Arheološkog Društva* 25, 2009, 83-101.

Oreichalkina eurēmata: A. C. Antōnaras, Ορειχάλκινα ευρήματα από το ιερό της βασιλικής κάτω από την Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης. In:

M. Giannopoulou / Chr. Kallinē / E. Kōtsou (eds), *Τιμητικός τόμος για την Στέλλα Δρούγου* (Athens, forthcoming).

Oreichalkina: A. C. Antōnaras, Ορειχάλκινα ευρήματα από το ιερό της βασιλικής κάτω από την Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης [Bronze Finds from the Apse of the Basilica under Hagia Sophia in Thessaloniki]. In: 34th Symposium of Byzantine and Post-Byzantine Archaeology and Art Held by Christian Archaeological Society, Athens, 9-11 May 2014, *Program of Abstracts* (Athens 2014) 21-22.

Production and Distribution: A. C. Antonaras, Production and Distribution of Glass Objects in Late Antique Thessaloniki (3rd-7th Century A. D.). In: *Round Table: L'artisanat grec. Approches méthodologiques et perspectives*, Ecole française d'Athènes, 4-7 October 2007 (forthcoming).

Production and Uses of Glass: A. C. Antonaras, The Production and Uses of Glass in Byzantine Thessaloniki. In: C. Entwistle / L. James (eds), *New Light on Old Glass: Recent Research on Byzantine Mosaics and Glass* (Hong Kong 2013) 189-198.

Production of Glass Lamps in Early Christian Thessaloniki: A. C. Antonaras, Production of Glass Lamps in Early Christian Thessaloniki. In: *Cat. Thessaloniki* 2011a, 126-128.

Rōmaikē kai palaiochristianikē yalourgia: A. C. Antōnaras, Ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική υαλουργία. Αγγεία από τη Θεσσαλονίκη και την περιοχή της (Athens 2009).

The Use of Glass in Byzantine Jewelry: A. C. Antonaras, The Use of Glass in Byzantine Jewelry. The Evidence from Northern Greece. 16th International Congress of the International Association for the History of Glass (London 2003) 331-334.

Two Venetian Vessels: A. C. Antonaras, Two Venetian Vessels from Thessaloniki. *Museum of Byzantine Culture* 6, 1999, 37-40.

Vasileōs Ērakleiou: A. C. Antōnaras, Βασιλέως Ηρακλείου 45, Θεσσαλονίκη. Το παλαιοχριστιανικό υαλουργείο. *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 24, 2010, 263-272 (45, Vasileos Irakleiou Street, Thessaloniki: The Early Christian Glass Workshop, English summary p. 272).

Venetian Glass Pilgrim Vessels: A. C. Antonaras, Venetian Glass Pilgrim Vessels found in Thessalonica. 15th International Congress of the International Association for the History of Glass (New York NY, Corning NY 2001) 199-202.

Yalopoiia kai yalourgia: A. C. Antōnaras, Υαλοποιία και υαλουργία στο ρωμαϊκό και παλαιοχριστιανικό κόσμο. Υαλουργική δραστηριότητα στη Θεσσαλονίκη. *ADelt, Μελέτες*, 237-258 [Glassmaking and Glassworking in the Roman and Early Christian World. Glassworking Activity in Thessaloniki 259-260, English summary p. 259-260].

Antonaras/Chrysostomou, A Secondary Glass Workshop: A. C. Antonaras / A. Chrysostomou, A Secondary Glass Workshop in Ancient Edessa. In: *Annales of the 19th International Congress of the Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, Piran (Slovenia), 18-22 September 2012 (forthcoming).

- Antonaras/Kavasila, Gold Weft Tissue: A. C. Antonaras / K. Kavasila, Gold Weft Tissue from Saint Achilleios on Lesser Prespa. Technical Analysis, Conservation Works. 23rd Symposium of Byzantine and Postbyzantine Archaeology and Art of the Christian Archaeological Society, Program of Abstracts (Athens 2003) 14-15.
- Asēmakopoulou-Atzaka, Mneies kallitechnōn kai technitōn: P. Asēmakopoulou-Atzaka, Μνείες καλλιτεχνών και τεχνιτών σε κείμενα της παλαιοχριστιανικής περιόδου. Αφιέρωμα στον Εμμανουήλ Κριαρά. Πρακτικά επιστημονικού συμποσίου, 3 April 1987 (Thessaloniki 1988) 291-311.
- Syntagma tōn palaiochristianikōn psēphidōtōn III.1: P. Asēmakopoulou-Atzaka, Σύνταγμα των παλαιοχριστιανικών ψηφιδωτών δαπέδων της Ελλάδος III: Μακεδονία Θράκη, vol. 1: Τα ψηφιδωτά δάπεδα της Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 1998).
- Ta palaiochristianika psēphidōta dapeda: P. Asēmakopoulou-Atzaka, Τα παλαιοχριστιανικά ψηφιδωτά δάπεδα του ανατολικού Ιλλυρικού. Actes du Xe Congrès international d'archéologie Chrétienne, Thessaloniki, 28 September-4 October 1980, vol. 1 (Thessaloniki, Città del Vaticano 1984) 361-444.
- Astruc, Isidore de Thessalonique: C. Astruc, Isidore de Thessalonique et la reliure à monogramme du Parisinus graecus 1192. Revue française d'histoire du livre 51, Nouvelle Série 36, 1982, 261-272.
- Athanasίου/Karamperi, The Palace: Ph. Athanasίου / M. Karamperi, The Palace Complex Built by Galerius, leaflet published by the 16th Ephorate of Classical and Prehistoric Antiquities [no date].
- Athanasίου et al., Plinthoi: Ph. Athanasίου / V. Malama / M. Miza / M. Sarantidou, Πλίνθοι και σφραγίσματα από τα ανάκτορα του Γαλερίου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 20 χρόνια, επετειακός τόμος, 2009, 299-317.
- Diakosmēsē Oktagōnou: Ph. Athanasίου / V. Malama / M. Miza / M. Sarantidou, Η διακόσμηση του Οκταγώνου των ανακτόρων Γαλερίου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 18, 2004, 255-267 [Marble Veneering and the Construction of the Marble Floor of the »Octagon« of Galerius' Palace Complex in Thessaloniki, English summary p. 267].
- Vasilikē Galerianou: Ph. Athanasίου / V. Malama / M. Miza / M. Sarantidou, Η βασιλική του γαλεριανού συγκροτήματος. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 12, 1998, 113-126.
- To entoichio: Ph. Athanasίου / B. Malama / M. Miza / M. Sarantidou / D. Spanopoulos / S. Vivdenko, Το εντοιχίο ψηφιδωτό της αφιδωτής αίθουσας του Γαλεριανού συγκροτήματος. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 28, 2015 (forthcoming).
- Babić, Mihajlo Proelevis: G. Babić, Mihajlo Proelevis, solunski slikar ranog XIV veka. Zograf 12, 1981, 59-61 [Michel Proelevis, un peintre de Thessalonique du début du XIVe s., French summary p. 61].
- Babuīn, Ta epithetika opla tōn Vyzantinōn: A. Babuīn, Τα επιθητικά όπλα των Βυζαντινών κατά την ύστερη περίοδο: 1204-1453 [unpublished PhD thesis University of Ioannina 2009].
- Babuīn/Nakas, Byzantine Ship Graffiti: A. Babuīn / Y. Nakas, Byzantine Ship Graffiti from the Church of Prophitis Elias in Thessaloniki. Skylis 11.1, 2011, 8-17.
- Bagnall, Fourth-Century Prices: R. S. Bagnall, Fourth-Century Prices: New Evidence and Further Thoughts. Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 76, 1989, 69-76.
- Bakalakis, Vorlage und Interpretation: G. Bakalakis, Vorlage und Interpretation von römischen Kunstdenkmälern in Thessaloniki. Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung 88, 1973, 671-684.
- Παυσίλυπος von Thessalonike: G. Bakalakis, Παυσίλυπος von Thessalonike. In: E. Schmid / L. Berger / P. Burgin (eds), Provincialia: Festschrift für Rudolf Laur-Belart (Basel 1968) 3-5.
- Bakirtzēs, Agora tēs Thessalonikēs: Ch. Bakirtzēs, Η αγορά της Θεσσαλονίκης στα παλαιοχριστιανικά χρόνια. Xth International Congress of Christian Archaeology, vol. 2, 5-19 (Thessaloniki, Città di Vaticano 1984).
- Byzantine Ampoulae: Ch. Bakirtzis, Byzantine Ampoulae from Thessaloniki. In: R. Ousterhout (ed.), Blessings of Pilgrimage (Urbana IL, Chicago IL 1990) 140-149.
- Céramiques en comblement de voutes: Ch. Bakirtzis, Céramiques en comblement de voutes a Sainte Sophie de Thessalonique. Actas de VIII Congreso Internacional de Cerámica Medieval, vol. 2 (Ciudad Real 2009) 697-702.
- Imports, Exports and Autarchy: Ch. Bakirtzis, Imports, Exports and Autarchy in Byzantine Thessalonike from the Seventh to the Tenth Century. In: J. Henning (ed.), Post-Roman Towns, Trade and Settlement in Europe and Byzantium, vol. 2: Byzantium, Pliska and the Balkans (Berlin 2007) 89-118.
- Koutrouvia myrou: Ch. Bakirtzēs, Κουτρούβια μύρου από τη Θεσσαλονίκη. Akten des XVI. Internationalen Byzantinischen Kongress, vol. 2.3. JÖB 32.3, 1982, 523-528.
- Le culte de saint Démétrios à Thessalonique: Ch. Bakirtzis, Le culte de saint Démétrios à Thessalonique 1430-1493: Des Byzantins aux Ottomans. In: C. Bobas / C. Evangelidis / T. Milioni / A. Muller (eds), Croyances populaires. Rites et représentations en Méditerranée orientale. Actes du Colloque de Lille, 2-4 December 2004. 2e colloque interuniversitaire des Universités Capodistrias d'Athènes et Charles-de-Gaulle-Lille 3. XXVIIIe Colloque International de HALMA UMR 8142 (Athens 2008) 171-188.
- Monē Agias Theodōras: Ch. Bakirtzēs, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Μονή Αγίας Θεοδώρας. ADelt 54, 1999, Χρονικά Β2, 587-588.
- Neōteres paratērēseis: Ch. Bakirtzēs, Νεώτερες παρατηρήσεις στην κτιτορική επιγραφή του τρούλλου της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. Βυζαντινά 11, 1982, 167-180.
- Pilgrimage to Thessalonike: Ch. Bakirtzis, Pilgrimage to Thessalonike: The Tomb of St Demetrios. DOP 56, 2002, 175-192.

- Sur le donateur: Ch. Bakirtzis, Sur le donateur et la date des mosaïques d'Acheiropoietos à Thessalonique. *Atti del IX congresso internazionale di archeologia cristiana*, Rome 1975, vol. 2 (Rome 1978) 37-44.
- Thalassia ochyrōsē: Ch. Bakirtzēs, Η θαλάσσια οχύρωση της Θεσσαλονίκης. *Βυζαντινά* 7, 1975, 291-341.
- Tsoukalolagēna: Ch. Bakirtzēs, Βυζαντινά τσουκαλογάγνα, Συμβολή στη μελέτη ονομασιών, σχημάτων, και χρήσεων πυριμάχων μαγειρικών σκευών, μεταφορικών και αποθηκευτικών δοχείων (Athens 1989).
- Tzerempoulon Thessalonikēs: Ch. Bakirtzēs, Το τζερέμπουλον της Θεσσαλονίκης. *Αρχαιολογικά Ανάλεκτα ἐξ Ἀθηνῶν*, vol. 6 (Athens 1973) 332-337.
- Urban Continuity: Ch. Bakirtzis, The Urban Continuity and Size of Late Byzantine Thessalonike. In: A.-M. Talbot (ed.), *Symposium on Late Byzantine Thessalonike* (Washington D. C. 2003) = *DOP* 57, 2003, 35-64.
- Vasilikē Agiou Dēmētriou: Ch. Bakirtzēs, Η βασιλική του Αγίου Δημητρίου (Thessaloniki 1986).
- Bakirtzis/Mastora, Mosaics in the Rotunda: Ch. Bakirtzis / P. Mastora, Are the Mosaics in the Rotunda in Thessaloniki Linked to its Conversion to a Christian Church? In: 9th International Symposium »Niš i Vizantija: Towards the Celebration of the Edict of Milan Anniversary«, 3-5 June 2010 (Niš 2011) 33-45.
- Ou sont-elles passes, les tesselles: Ch. Bakirtzis / P. Mastora, Ou sont-elles passées, les tesselles en verre et or? Le cas de l'église des Saints-Apôtres de Thessalonique. In: O. Brandt / P. Pergola (eds), *Marmoribus Vestita*, *Miscellanea in onore di Federico Guidobaldi* (Città del Vaticano 2011) 55-66.
- Bakirtzis/Papanikola-Bakirtzi, De la céramique byzantine: Ch. Bakirtzis / D. Papanikola-Bakirtzi, De la céramique byzantine en glaçure à Thessalonique. *Byzantinobulgarica* 7, 1981, 421-436.
- Bakirtzēs et al., Diktyo: Ch. Bakirtzēs (supervision-coordination) / E. Zachos-Papazachariou / P. Xydias / V. Sampanopoulou (collaborators), Δίκτυο αρχαιολογικών χώρων και μνημείων κεντρικής Μακεδονίας (Νομοί Θεσσαλονίκης-Κιλίκης-Πιερίας). Πρόσωπο και Χαρακτήρας. Τετράδια Αρχαιολογίας 5. Υπουργείο Πολιτισμού. Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 2007).
- Baldassarre, Contributo alla precisazione: I. Baldassarre, Contributo alla precisazione cronologica de Las Incantadas di Salonicco. In: L. Guerini (ed.), *Scritti in memoria di Giovanni Becatti* (Rome 1976) 21-35.
- Balfour, Politico-Historical Works of Symeon: D. Balfour, Politico-Historical Works of Symeon, Archbishop of Thessalonica (1416/17 to 1429). *Critical Greek Text with Introduction and Commentary*. WBS 13 (Vienna 1979).
- Ballaster et al., Use of Limestone: P. Ballaster / I. Marmol / J. Morales / L. Sanchez, Use of Limestone Obtained from Waste of Mussel Cannery Industry for the Production of Mortars. *Cement and Concrete Research* 37, 2007, 559-564.
- Bees, Unedierte Schriftstücke aus der Kanzlei des Johannes Apokaukos: N. A. Bees, Unedierte Schriftstücke aus der Kanzlei des Johannes Apokaukos des Metropolitens von Naupaktos (in Aetolien). *Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher* 21, 1971-1976, 55-160, 161-243.
- Bendall, Palaeologan Gold Coins: S. Bendall, Palaeologan Gold Coins from the Mint of Thessalonica. *Gazette Numismatique Suisse* 32, 1982, 15-121.
- Thessalonican Coinage: S. Bendall, Thessalonican Coinage of the Mid-thirteenth Century in the Light of a New Hoard. *Numismatic Chronicle* 138, 1978, 105-115.
- Bendall/Donald, The Later Palaeologan Coinage: S. Bendall / P. J. Donald, The Later Palaeologan Coinage (London 1979).
- Bendall/Protonotarios, Further Rare and Unpublished Coins: S. Bendall / P. Protonotarios, Further Rare and Unpublished Coins of the Empires of Nicaea and Thessalonica. *Numismatic Circular*, April 1978, 178-180.
- Bitrakova-Grozdanova, Golem Grad Prespa: V. Bitrakova-Grozdanova, Golem Grad Prespa (Skopje 2011).
- Bogdanović, The Performativity: J. Bogdanović, The Performativity of Shrines in a Byzantine Church: The Shrines of St. Demetrios. In: A. Lidov (ed.), *Spatial Icons. Performativity in Byzantium and Medieval Russia* (Moscow 2011) 275-301.
- Bogdanović/Djurić/Medaković, Hilandar: D. Bogdanović / V. Djurić / D. Medaković, Hilandar (Belgrade 1978).
- Bojtscheva, Ein Kunstwerk: J. Bojtscheva, Edin pametnik na vizantijskata vezba ot Ohrid. *Datirane i atribucija. Problemi na izkustvoto* 31/3, 1998, 8-12 [Ein Kunstwerk der byzantinischen Stickerei aus Ochrid. *Datierung und Attribution*, German summary p. 13-15].
- Bolē/Skiadaresēs, Strōmatographia stē notia pteryga: Ai. Bolē / G. Skiadaresēs, Η στρωματογραφία στη νότια πτέρυγα. In: Adam-Velenē, *Archaia Agora Thessalonikēs*, vol. 1, 87-104 [The Stratification of the South Stoa, English summary p. 328-329].
- Bosselmann-Ruickbie, A 13th-century Jewellery Hoard from Thessalonica: A. Bosselmann-Ruickbie, A 13th-century Jewellery Hoard from Thessalonica: A Genuine Hoard or an Art Dealer's Compilation? In: C. Entwistle / N. Adams (eds), *Intelligible Beauty. Recent Research on Byzantine Jewellery*. *British Museum Research Publications*, vol. 178 (London 2010) 219-232.
- Byzantinischer Schmuck: A. Bosselmann-Ruickbie, Byzantinischer Schmuck des 9. bis frühen 13. Jahrhunderts. *Untersuchungen zum metallenen dekorativen Körperschmuck der mittelbyzantinischen Zeit anhand datierter Funde. Spätantike – Frühes Christentum – Byzanz. Kunst im ersten Jahrtausend, Reihe B: Studien und Perspektiven*, vol. 28 (Wiesbaden 2011).
- Boura, The Epitaphios of Thessaloniki: L. Boura, The Epitaphios of Thessaloniki. *Byzantine Museum of Athens No. 685*. In: D. Davidov (ed.), *L'art de Thessalonique et des pays balkaniques et les courants spirituels au XIVe siècle, Recueil de rapports du IVe colloque Serbo-Grec*, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 211-231.

- Bouras, Aspects of the Byzantine City: Ch. Bouras, Aspects of the Byzantine City. In: Laiou, Economic History, 496-528.
- Poleodomika: Ch. Bouras, Πολεοδομικά μεσοβυζαντινών και υστεροβυζαντινών πόλεων. *DeltChrA* 4, 1989, 89-98 [Urban Planning in Middle and Late Byzantine Cities, English summary p. 98].
- Bryer, The Means of Agricultural Production: A. Bryer, The Means of Agricultural Production: Muscle and Tools. In: Laiou, Economic History, 101-113.
- Brysaert, Murex Uses in Plaster Features: A. Brysaert, Murex Uses in Plaster Features in the Aegean and Eastern Mediterranean Bronze Age. *Mediterranean Archaeology and Archaeometry* 6/1, 2007, 1-10.
- Carannante, Purple-dye Industry Shell Waste Recycling: A. Carannante, Purple-dye Industry Shell Waste Recycling in the Bronze Age Aegean? Stoves and Murex Shells at Minoan Monastiraki (Crete, Greece). In: C. Çakırlar (ed.), *Archaeomalacology Revisited. Non-dietary Use of Molluscs in Archaeological Settings* (Oxford, Oakville 2011) 9-18.
- Carboni, Glass from Islamic Lands: St. Carboni, Glass from Islamic Lands (New York 2001).
- Cat. Athens 1999: D. Papanikola-Bakirtzi (ed.), *Byzantine Glazed Ceramics. The Art of Sgraffito* [exhibition catalogue] (Athens 1999).
- 2000: E. Κυπριαίου (ed.), *Μυστήριο Μέγα και Παράδοξον, Σωτήριο έτος 2000* [exhibition catalogue] (Athens 2002).
- 2002: D. Papanikola-Bakirtzi (ed.), *Everyday Life in Byzantium, Byzantine Hours. Works and Days in Byzantium* [exhibition catalogue] (Athens 2002).
- 2013: A. Drandaki / D. Papanikola-Bakirtzi / A. Tourta (eds), *Heaven and Earth. Art of Byzantium from Greek Collections* [exhibition catalogue] (Athens 2013).
- Cat. Bonn 2010: *Byzanz. Pracht und Alltag* [exhibition catalogue] (Munich 2010).
- Cat. New York 1997: H. C. Evans / W. D. Wixom (eds), *The Glory of Byzantium: Art and Culture of the Middle Byzantine Era, A.D. 843-1261* [exhibition catalogue] (New York 1997).
- 2001: St. Carboni / D. Whitehouse, with contributions by R. H. Brill and W. Gudenrath, *Glass of the Sultans* [exhibition catalogue] (New York 2001).
- 2004: H. C. Evans (ed.), *Byzantium: Faith and Power (1261-1557)* [exhibition catalogue] (New York 2004).
- 2011: A. Lazaridou (ed.), *Transition to Christianity: Art of Late Antiquity, 3rd-7th Century A.D.* [exhibition catalogue] (New York, Athens 2011).
- Cat. Paris 1992: *Byzance. L'art byzantin dans les collections publiques françaises* [exhibition catalogue] (Paris 1992).
- Cat. Thessaloniki 1986a: *Θεσσαλονίκη από τα προϊστορικά μέχρι τα χριστιανικά χρόνια: Οδηγός της έκθεσης* [exhibition catalogue] (Athens 1986).
- 1986b: *Θεσσαλονίκη Ιστορία και Τέχνη* [exhibition catalogue] (Athens 1986).
- 1997: *Θησαυροί του Αγίου Όρους* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 1997).
- 2001: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 1999-2000* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2001).
- 2002: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 2001* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2002).
- 2003a: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 2002* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2003).
- 2003b: D. Grammenos (ed.), *Ρωμαϊκή Θεσσαλονίκη* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2003).
- 2004: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 2003* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2004).
- 2005: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 2004* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2005).
- 2006: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης, *Σωστικές Ανασκαφές 2005* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2006).
- 2011a: I. Moutsianos / E. Bintsi (eds), *Light on Light: An Illuminating Story* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2011).
- 2011b: N. Bonovas / A. Tzitzibassi (eds), *Byzantium and the Arabs* [exhibition catalogue] (Thessaloniki 2011).
- Cat. Venice 2009: G. Caputo / G. Gentili (eds), *Torcello, alle Origini di Venezia tra Occidente e Oriente* [exhibition catalogue] (Venezia 2009).
- Chatzēantōniou, Mētrapolē Thessalonikēs: E. Chatzēantōniou, Η μητρόπολη Θεσσαλονίκης από τα μέσα του 8^{ου} αι. έως το 1430. Ιεραρχική τάξη – Εκκλησιαστική περιφέρεια – Διοικητική οργάνωση (Thessaloniki 2007).
- Chatzidakis, Une icône en mosaïque de Lavra: M. Chatzidakis, Une icône en mosaïque de Lavra. *JÖB* 21, 1972, 71-83.
- Chatzēmichalē, Chrysoklavarika: A. Chatzēmichalē, Τα χρυσοκλαβρικά-συρματίνα-συρμακέσικα κεντήματα. In: *Mélanges offerts à Octave et Melpo Merlier*, vol. 2 (Athens 1956), 447-498.
- Chatzēiōannidēs et al., Sōstikē anaskaphē: A. Chatzēiōannidēs / Ch. Koutsogiannēs / M. Arvanitakē / Ch. Goudēs, Sōstikē anaskaphē oikopedou stēn odo Doumpiotē 27-29. *Apokalyptontas ena palaiochristianiko synkrotēma. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 28, 2015 (forthcoming).
- Cheimōporoulou, Pēlines ephyalōmenes plakes: M. Cheimōporoulou, Πήλινες εφυαλωμένες πλάκες εντοιχισμένες στο ναό της Αγίας Αικατερίνης Θεσσαλονίκης. *Θεσσαλονικέων Πόλις* 18, 2005, 24-29.
- Christophilopoulou, Politikē istoria: A. Christophilopoulou, Πολιτική ιστορία. In: Sakellariou (ed.), *Makedonia 4000 chronia*, 250-257.
- Politikes exelixeis: A. Christophilopoulou, Πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις. In: Sakellariou (ed.), *Makedonia 4000 chronia*, 258-263.

- Chrysostomou, Archaia Edessa: A. Chrysostomou, *Αρχαία Έδεσσα. Τα νεκροταφεία* (Volos 2013).
- Clarke, Art in the Lives of Ordinary Romans: J. R. Clarke, *Art in the Lives of Ordinary Romans: Visual Representation and Non-elite Viewers in Italy, 100 B.C.-A.D. 315* (London 2003).
- Cormack, The Apse Mosaics: R. Cormack, *The Apse Mosaics of S. Sophia at Thessaloniki*. *DeltChrA* 4, 1980-1981, 111-135.
- Ninth Century Monumental Painting: R. S. Cormack, *Ninth Century Monumental Painting and Mosaic in Thessaloniki* [unpublished PhD thesis University of London, The Courtauld Institute of Art 1968].
- The Mosaic Decoration: R. Cormack, *The Mosaic Decoration of S. Demetrios, Thessaloniki. A Re-examination in the Light of the Drawings of W. S. George*. *Annual of the British School at Athens* 64, 1969, 16-52.
- Ćurčić, Architecture in the Balkans: S. Ćurčić, *Architecture in the Balkans from Diocletian to Süleyman the Magnificent (300-ca. 1550)* (New Haven, London 2010).
- Houses in the Byzantine World: S. Ćurčić, *Houses in the Byzantine World*. In: *Cat. Athens 2002*, 234-248.
- The Role of Late Byzantine Thessalonike: S. Ćurčić, *The Role of Late Byzantine Thessalonike in Church Architecture in the Balkans*. *DOP* 57, 2003, 65-84.
- Christianization: S. Ćurčić, *Christianization of Thessalonikē: The Making of Christian »Urban Iconography«*. In: L. Nasrallah, Ch. Bakirtzis, and S. J. Friesen (eds), *From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology*. *Harvard Theological Studies* 64 (Cambridge MA 2010) 213-244.
- Cutler, From Loot to Scholarship: A. Cutler, *From Loot to Scholarship: Changing Modes in the Italian Response to Byzantine Artifacts, ca. 1200-1750*. *DOP* 49, 1995 (Symposium on Byzantium and the Italians, 13th-15th Centuries), 237-267.
- Dagron, The Urban Economy: G. Dagron, *The Urban Economy, Seventh-Twelfth Centuries*. In: *Laiou, Economic History*, 392-461.
- Despoinēs/Stephanidou-Tiveriou/Voutyras, Katalogos, vol. 2: G. Despoinēs / Th. Stephanidou-Tiveriou / Emm. Voutyras (eds), *Κατάλογος γλυπτών του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, vol. 2* (Thessaloniki 2003).
- Devries, A Cumulative Bibliography: K. Devries, *A Cumulative Bibliography of Medieval Military History and Technology* (Leiden, Boston, Cologne 2002).
- Dēmētriadēs, Topographia Thessalonikēs: V. Dēmētriadēs, *Τοπογραφία της Θεσσαλονίκης κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας 1430-1912* (Thessaloniki 1983).
- Djordjević, Predstave pribora za pisanje i opremu knjige: I. Djordjević, *Predstave pribora za pisanje i opremu knjige u srpskom srednjovekovnom slikarstvu*. In: D. Bogdanović / B. Jovanović-Stipčević / Đ. Trifunović (eds) *Zbornik Vladimira Mošina* (Belgrade 1977) 87-112.
- Djurović, Srednjovekovni nakit: I. Djurović, *Srednjovekovni nakit iz zbirki Narodnog Muzeja Kragujevac* (Kragujevac 2012).
- Dölger, Aus den Schatzkammern: F. Dölger, *Aus den Schatzkammern des Heiligen Berges* (Munich 1948).
- Doyle, Two New Fragments: E. J. Doyle, *Two New Fragments of the Edict of Diocletian on Maximum Prices*. *Hesperia* 45, 1976, 77-97.
- Drossogiannē, Mesaiōnika Makedonias: Ph. Drossogiannē, *Μεσαιωνικά Μακεδονίας*. *ADelt* 18, 1965, *Χρονικά B2*, 235-240.
- Effenberger, Ein byzantinisches Emailkreuz: A. Effenberger, *Ein byzantinisches Emailkreuz mit Besitzerungsinschrift*. *CahArch* 31, 1983, 114-127.
- Eleutheriadou, Olympiados kai Sakellariou: K. Eleutheriadou, *9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Γωνία οδών Ολυμπιάδος και Σακελλαρίου*. *ADelt* 43, 1988, *Χρονικά B2*, 387-391.
- Lapithōn 7: K. Eleutheriadou, *9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Λαπιθίων 7*. *ADelt* 45, 1990, *Χρονικά B2*, 332-334.
- Eleutheriadou et al., Sōstikes anaskaphes Thessalonikēs: K. Eleutheriadou / I. Kanonidēs / D. Makropoulou / D. Nalrantēs, *Σωστικές ανασκαφές Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 2, 1988, 271-282 [Rescue Excavations at Thessaloniki, English summary p. 277].
- Euangelidēs, Agora poleōn tēs Elladas: V. Euangelidēs, *Η αγορά των πόλεων της Ελλάδας από την ρωμαϊκή κατάκτηση ως τον 3^ο αι. μ.Χ.* [unpublished PhD thesis Aristotle University of Thessaloniki 2007].
- Euangelidēs, Eikonomachika mnēmeia: D. Euangelidēs, *Εικονομαχικά μνημεία εν Θεσσαλονίκη*. *Αρχαιολογική Εφημερίς* 1937 (1940), 341-351.
- Panagia Chalkeōn: D. Euangelidēs, *Η Παναγία Χαλκείων* (Thessaloniki 1954).
- Forbes, Metallurgy: R. J. Forbes, *Metallurgy*. In: Singer et al. (eds), *A History of Technology*, 41-80.
- Power: R. J. Forbes, *Power*. In: Singer et al. (eds), *A History of Technology*, 589-628.
- Studies in Ancient Technology: R. J. Forbes, *Studies in Ancient Technology*, 9 vols (Leiden 1955-1972).
- Foskolou, Glass Medallions: V. Foskolou, *Glass Medallions with Religious Themes in the Byzantine Collection at Benaki Museum: A Contribution to the Study of Pilgrim Tokens in Late Middle Ages*. *Μουσείο Μπενάκη* 4, 2004, 51-73.
- Fourlas, Die Mosaiken der Acheiropoietos-Basilika: B. Fourlas, *Die Mosaiken der Acheiropoietos-Basilika in Thessaloniki. Eine vergleichende Analyse dekorativer Mosaiken des 5. und 6. Jahrhunderts*, 2 vols. *Millennium-Studien* 35 (Berlin 2012).
- Frolow, Un nouveau reliquaire: A. Frolow, *Un nouveau reliquaire byzantin* (Manuelis Philae carmina, I, pp 133-137). *REG* 66, 1953, 100-110.

- Geōrgakē/Zōgraphou, Strōmatographia: P. Geōrgakē / I. Zōgraphou, Η στρωματογραφία στην πλατεία και στον νοτιοανατολικό τομέα. In: P. Adam-Velenē, *Archaia Agora Thessalonikēs*, vol. 1, 65-86 [The Stratification of the Square and the South-east Sector, English summary p. 327-328].
- Gerke, Il mosaico absidale: F. Gerke, Il mosaico absidale di Hosios David in Salonicco. *CorsiRav* 11, 1964, 179-199.
- Gerstel, Beholding: S. E. J. Gerstel, Beholding the Sacred Mysteries. Programs of the Byzantine Sanctuary (Seattle, London 1999).
- Civic and Monastic Influences: S. E. J. Gerstel, Civic and Monastic Influences on Church Decoration in Late Byzantine Thessalonike. *DOP* 57, 2003, 225-239.
- The Nikomedia Workshop: S. E. J. Gerstel, with technical analysis by J. Lauffenburger, The Nikomedia Workshop: New Evidence on Byzantine Tiles. *The Journal of the Walters Art Museum* 66/67, 2008/2009 [published 2010], 5-53.
- The Sacred Vessel: S. E. J. Gerstel, The Sacred Vessel and the Measure of a Man. In: A. Cutler / A. Papaconstantinou (eds), *The Material and the Ideal. Essays in Medieval Art and Archaeology in Honour of Jean-Michel Spieser* (Leiden, Boston 2007) 149-156.
- Gkioles, Eikonographikes paratērēseis: N. Gkioles, Εικονογραφικές παρατηρήσεις στο μωσαϊκό της Μονής Λατόμου στη Θεσσαλονίκη. *Παρουσία* 2, 1984, 83-94.
- Giros, Présence athonite à Thessalonique: C. Giros, Présence athonite à Thessalonique, XIIIe-XVe Siècles. *DOP* 57, 2003, 265-278.
- Goldman, Roman Footwear: N. Goldman, Roman Footwear. In: J. L. Sebesta / L. Bonfante (eds), *The World of the Roman Costume* (Madison WI 2001) 101-130.
- Gouma-Peterson, The Frescoes: Th. Gouma-Peterson, The Frescoes of the Pareklesion of St. Euthymios in Thessaloniki: Patrons, Workshops and Style. In: S. Ćurčić / D. Mouriki (eds), *The Twilight of Byzantium: Aspects of Cultural and Religious History in the Late Byzantine Empire. Papers from the Colloquium Held at Princeton University, 8-9 May 1989* (Princeton NJ 1991) 111-129.
- The Pareklesion: T. Gouma-Peterson, The Pareklesion of St. Euthymios in Thessalonica: Art and Monastic Policy under Andronikos I. *Art Bulletin* 58, 1976, 168-182.
- Gounarēs, Eortastikai epigraphai: G. Gounarēs, Αι εορταστικά επιγραφαί των ψηφιδωτών του τρούλλου του Αγίου Γεωργίου (Rotunda) Θεσσαλονίκης. *Μακεδονικά* 12, 1972, 201-226 [Les inscriptions de fête des mosaics de la coupole de Saint Georges (Rotonda) de Thessaloniki, French summary p. 227].
- Toichographies taphou ar. 18: G. Gounarēs, Οι τοιχογραφίες του τάφου αρ. 18 της Θεολογικής σχολής του ΑΠΘ. *Εγνατία* 2, 1990, 246-262 [The Early Christian Paintings of Tomb No. 18 at the University Campus of Thessaloniki, English summary p. 258].
- Grabar, Quelques reliquaires: A. Grabar, Quelques reliquaires de saint Démétrios et de martyrion du saint à Salonique. *DOP* 5, 1950, 3-28.
- Un nouveau reliquaire de S. Démétrios: A. Grabar, Un nouveau reliquaire de S. Démétrios. *DOP* 8, 1954, 305-313.
- Grant, Gladiators: M. Grant, Gladiators (Harmondsworth 1971).
- Grierson, Byzantine Gold Bullae: P. Grierson, Byzantine Gold Bullae, with a Catalogue of those at Dumbarton Oaks. *DOP* 22, 1966, 239-253.
- Guidobaldi/Guiglia-Guidobaldi, Pavimenti marmorei: F. Guidobaldi / A. Guiglia-Guidobaldi, Pavimenti marmorei di Roma dal IV al IX secolo (Città del Vaticano 1983).
- Guineau, Glossaire: B. Guineau, Glossaire des matériaux de la couleur et des termes employés dans les recettes de couleurs anciennes (Turnhout 2005).
- Hadjitryphonos, The Palace of Galerius in Thessaloniki: E. Hadjitryphonos, The Palace of Galerius in Thessaloniki: Its Place in the Modern City and an Account of the State of Research. In: G. v. Bülow / H. Zabelhicky (eds), *Bruckneudorf und Gamzigrad. Spätantike Paläste und Großvillen im Donau-Balkan-Raum. Akten des Internationalen Kolloquiums in Bruckneudorf, 15-18 Oktober 2008* (Bonn 2011) 203-217.
- Hahn, New Light on the Thessalonican Moneta Auri: W. Hahn, New Light on the Thessalonican Moneta Auri in the Second Half of the Sixth Century. *Numismatic Chronicle* 141, 1981, 178-182.
- Hattersley-Smith, Byzantine Public Architecture: K. Hattersley-Smith, Byzantine Public Architecture between the Fourth and Early Eleventh Centuries A.D. with Special Reference to the Towns of Byzantine Macedonia (Thessaloniki 1996).
- Hunt, Comnenian Aristocratic Palace Decoration: L. A. Hunt, Comnenian Aristocratic Palace Decoration: Description and Islamic Connections. In: M. Angold (ed.), *Byzantine Aristocracy, 9th to 12th Centuries* (Oxford 1984) 138-157.
- Ignatiadou, Evraikē mageia: D. Ignatiadou, Ανασκαφή στη ΔΕΘ 1972. Εβραϊκή μαγεία στη ρωμαϊκή Θεσσαλονίκη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011, (forthcoming).
- Ikonomaki-Papadopoulou/Pitarakis/Loverdou-Tsigarida 2001: Y. Ikonomaki-Papadopoulou / B. Pitarakis / K. Loverdou-Tsigarida, The Holy and Great Monastery of Vatopaidi. *Enkolpia* (Mount Athos 2001).
- Iōannidēs et al., Chronologēseis romaikōn klivanōn: N. Iōannidēs / D. Kontoroulou / E. Aïdona / G. Polymerēs, Χρονολογήσεις ρωμαϊκών κλιβάνων από ανασκαφές Θεσσαλονίκης και Μεγάλης Κύπας Κασσάνδρας, με συνδυασμό δεδομένων αρχαιομαγνητισμού και θερμοφωταύγειας. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Irigoin, Un groupe de reliures byzantines: J. Irigoin, Un groupe de reliures byzantines au monogramme de Paléologues. *Revue française d'histoire du livre* 36, 1982, 273-285.
- Istoria tou ellēnikou krasiou: Ιστορία του ελληνικού κρασιού, Τριήμερο εργασίας, Santorini, 7-9 September 1990. Πολιτιστικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ (Athens 1992).
- Jacoby, Foreigners and the Urban Economy: D. Jacoby, Foreigners and the Urban Economy in Thessalonike, ca. 1150-ca. 1450. *DOP* 57, 2003, 85-132.

- Silk in Western Byzantium: D. Jacoby, *Silk in Western Byzantium before the Fourth Crusade*. BZ 85, 1991/92, 452-500.
- James, The *fabricae*: S. James, *The fabricae: State Arms Factories of the Later Roman Empire*. In: J. C. Coulston (ed.), *Military Equipment and the Identity of the Roman Soldiers*. BAR International Series 394 (Oxford 1988) 257-330.
- Janin, *Les églises et les monastères*: R. Janin, *Les églises et les monastères des grands centres byzantins*. Bithynie, Hellespont, Latros, Galésios, Trébizonde, Athènes, Thessaloniki (Paris 1975).
- Johnstone, *The Byzantine Tradition in Church Embroidery*: P. Johnstone, *The Byzantine Tradition in Church Embroidery* (London 1967).
- Junkelmann, *Familia Gladiatoria*: M. Junkelmann, *Familia Gladiatoria: The Heroes of the Amphitheatre*. In: E. Köhne / C. Ewigleben / R. Jackson (eds), *Gladiators and Caesars: The Power of Spectacle in Ancient Rome* (Berkeley 2000) 31-74.
- Kalavria/Bolē, *Strōmatographia*: V. Kalavria / Ai. Bolē, *Η στρωματογραφία στην ανατολική πτέρυγα*. In: P. Adam-Velenē, *Archaia Agora Thessalonikēs*, vol. 1, 39-64 [The Stratigraphy of the East Wing, English summary p. 326-327].
- Kaliga, *Archaies toichopoiies*: D. Kaliga, *Αρχαίες τοιχοποιίες*. In: P. Adam-Velenē, *Archaia Agora Thessalonikēs*, vol. 1, 105-118 [Ancient Masonry, English summary p. 329].
- Kalligas, *Anaskaphai Agias Sophias*: M. Kalligas, *Ανασκαφαί εν τω εν Θεσσαλονίκη ναώ της Αγίας Σοφίας*. Πρακτικά της Αρχαιολογικής Εταιρείας 1939, 73-83.
- Kalopisē-Vertē, *Oi zōgraphoi*: S. Kalopisē-Vertē, in M. Βασιλάκη (ed.), *Οι ζωγράφοι στην ύστερη βυζαντινή κοινωνία. Η μαρτυρία των επιγραφών. Πορτραίτο του καλλιτέχνη στο Βυζάντιο* (Herakleion 1997) 121-159.
- Kalopisi-Verti, *Painters*: S. Kalopisi-Verti, *Painters in Late Byzantine Society. The Evidence of Church Inscriptions*. CahArch 42, 1994, 139-158.
- Kaltsogiannē/Kotzampassē/Paraskevopoulou, *Ē Thessalonikē stē vyzantinē logotechnia*: E. Kaltsogiannē / S. Kotzampassē / Ē. Paraskevopoulou, *Η Θεσσαλονίκη στη βυζαντινή λογοτεχνία. Ρητορικά και αγιολογικά κείμενα* (Thessaloniki in the Byzantine Literature. Rhetorical and Hagiographical Texts). Byzantine Research Centre, *Byzantine Texts and Studies*, vol. 32 (Thessaloniki 2002).
- Kampourē-Vamvoukou, *Anaglyphē plaka sarkophagou*: M. Kampourē-Vamvoukou, *Ανάγλυφη πλάκα σαρκοφάγου από τη Θεσσαλονίκη στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών*. In: *Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη*. Μακεδονικά, Παράρτημα, vol. 5 (Thessaloniki 1983) 90-108.
- Kampourē-Vamvoukou/Papazōtos, *Palaiologeia zōgraphikē stē Thessalonikē*: M. Kampourē-Vamvoukou / Th. Papazōtos, *Η Παλαιολογία ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη* (Athens² 2003).
- Kanonidēs, *Agarēs 3*: I. Kanonidēs, *9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες*. Ν. Θεσσαλονίκης. Αγάπης 3. ADelt 51, 1996, Χρονικά Β2, 490-493.
- Anaskaphē ergastēriou yalourgias: I. Kanonidēs, *Ανασκαφή εργαστηρίου υαλοργίας στην Πλατεία Διοικητηρίου της Θεσσαλονίκης*. In: P. Themelis (ed.), *Το γυαλί από την αρχαιότητα έως σήμερα*, Β΄ Συνέδριο Μαργαριτών Μυλοποτάμου Ρεθύμνης Κρήτης, Μαργαρίτες Μυλοποτάμου, 26-28 September 1997 (Athens 2002) 143-153.
- Dōdekanēsou 2: I. Kanonidēs, *9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες*. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη Δωδεκανήσου 2. ADelt 51, 1996, Χρονικά Β2, 493-495.
- Enkolpia: I. Kanonidis, *Enkolpia Excavated from Late Byzantine Cemeteries in Thessaloniki*. Museum of Byzantine Culture 9, 2002, 65-81.
- Mesovyzantinē ephyalōmenē keramikē: I. Kanonidēs, *Μεσοβυζαντινή εφυαλωμένη κεραμική με λευκό πηλό από ανασκαφές οικοπέδων στη Θεσσαλονίκη*. 7^ο Συνέδριο Μεσαιωνικής Κεραμικής της Μεσογείου, Thessaloniki, 11-16 October 1999 (Athens 2003) 71-76 [English summary without title p. 71].
- Neōtera stoicheia apo tis anaskaphes tou 1998: I. Kanonidēs, *Νεότερα στοιχεία από τις ανασκαφές του 1998 σχετικά με τα υστεροβυζαντινά κοιμητήρια στη Θεσσαλονίκη*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 12, 1998, 183-194.
- Periochē Dioikētēriou: I. Kanonidēs, *Η περιοχή του Διοικητηρίου στα παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά χρόνια*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10B, 1996, 559-569 [The Dioiketeriou Area in Early Christian and Byzantine Times, English summary p. 570].
- Plateia Dioikētēriou: I. Kanonidēs, *9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες*. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Πλατεία Διοικητηρίου. ADelt 50, 1995, Χρονικά Β2, 518-520.
- Taphes entos tōn teichōn tēs Thessalonikēs: I. Kanonidēs, *Οι ταφές εντός των τειχών της Θεσσαλονίκης στη μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο, 10^{ος}-14^{ος} αι.*, Πρακτικά διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου »Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Ταφές και κοιμητήρια«, Ιερά Μονή Βλατάδων, 6-8 October 1994 (Thessaloniki 1998), 207-218.
- Vyzantino koimētērio plateias Dioikētēriou: I. Kanonidēs, *Το βυζαντινό κοιμητήριο της πλατείας Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης*. In: *Αρχαία Μακεδονία*, vol. 6 (1996), ανακοινώσεις κατά το ΣΤ΄ διεθνές συμπόσιο, Thessaloniki, 15-19 October 1996 (Thessaloniki 1999) 523-530.
- Karagiannopoulos, *Politikē istoria*: I. Karagiannopoulos, *Πολιτική ιστορία*. In: Sakellariou (ed.), *Makedonia 4000 chronia*, 279-288.
- Karamperē, *Metallagē*: M. Karamperē, *Η μεταλλαγή του οικιστικού χαρακτήρα της νοτιοανατολικής Θεσσαλονίκης*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 17, 2003, 227-232 [The Transformation of the Residential Character of Sout-East Thessalonike, English summary p. 230].
- Gladstōnos 9: M. Karamperē, *ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες*. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη, Γλάδστωνος 9. ADelt 54, 1999, Χρονικά Β2, 521-522.
- Karamperē/Christodoulidou, *Diachronikotēta*: M. Karamperē / E. Christodoulidou, *Η διαχρονικότητα της Θεσσαλονίκης μέσα από το γαλεριανό συγκρότημα*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 11, 1997, 393-400.

- Galeriana erga ypodomēs: M. Karamperē / E. Christodoulidou, Γαλεριανά έργα υποδομής. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 16, 2002, 307-315 [Galerian Infrastructure Works, English summary p. 313].
- Galeriano Syngrotēma: M. Karamperē / E. Christodoulidou, ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Γαλεριανό Συγκρότημα. ADelt 51, 1996, Χρονικά Β2, 426-427, pl. 114β, γ.
- Karamperē/Christodoulidou/Kaiāfa, To anaskaphiko ergo: M. Karamperē / E. Christodoulidou / A. Kaiāfa, Το ανασκαφικό έργο στο Γαλεριανό συγκρότημα. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10β΄, 1996, 533-544 [Excavation Work on the Palace of Galerius, English summary p. 540].
- Karanastassis, Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Plastik: P. Karanastassis, Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Plastik in Griechenland, vol. 1: Kopien, Varianten und Umbildungen nach Aphrodite-Typen des 5. Jhs. v. Chr. Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts Athenische Abteilung, 101, 1986, 207-291.
- Karivieri, Arethoussa 2002: A. Karivieri, Ανασκαφή στην Αρέθουσα το 2002. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 16, 2002, 191-195 [Excavation at Arethoussa in 2002, English summary p. 194].
- Karydas, A Bronze Steelyard: N. Karydas, A Bronze Steelyard from an Early Christian Villa in Thessaloniki. Museum of Byzantine Culture 5, 1998, 36-49.
- Anaskaphē Agias Sophias 75: N. Karydas, Ανασκαφή σε οικόπεδο στην οδό Αγίας Σοφίας 75. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 9, 1995, 251-262 [Excavation of a Building Plot at No. 75, Ayias Sofias St., English summary p. 262].
- Anaskaphes Agias Sophias kai Gyzē: N. Karydas, Ανασκαφές μεταξύ των οδών Αγ. Σοφίας και Γύζη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 16, 2002, 337-346 [Excavations between Ayias Sofias St and Yizi St, English summary p. 345].
- Anaskaphes Glaukou: N. Karydas, Ανασκαφές στην οδό Γλαύκου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 13, 1999, 249-258 [Excavations in Glafkou Street, English summary p. 256].
- Anaskaphes Paster: N. Karydas, Ανασκαφές στην οδό Παστέρ και οι πρώτες ενδείξεις για τη μνημειακή διαμόρφωση της οδού Αγίου Δημητρίου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 15, 2001, 309-320 [Excavations in Pasteur Street and the First Indications of the Monumental Structure of Ayiou Dimitriou Street, English summary p. 318].
- Kōnstantakopoulou kai Thēseōs 6: N. Karydas, Συμβολή οδών Κωνσταντακοπούλου και Θησέως 6. ADelt 53, 1998, 613-615.
- Palaiochristianikes oikies II: N. Karydas, Παλαιοχριστιανικές οικίες με τρικλίνιο στη Θεσσαλονίκη 2, δέκα χρόνια μετά, 20 χρόνια Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη, Επετειακός τόμος (Thessaloniki 2009) 127-141.
- Palaiochristianikes oikies: N. Karydas, Παλαιοχριστιανικές οικίες με τρικλίνιο στη Θεσσαλονίκη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10β, 571-586 [Early Christian Houses with *Triclinia* in Thessaloniki, English summary p. 585].
- Topographikes paratērēseis: N. Karydas, Τοπογραφικές παρατηρήσεις και πολεοδομική οργάνωση της περιοχής νοτιοδυτικά της Ροτόντας με αφορμή τρεις νέες ανασκαφές οικοπέδων. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 11, 1997, 439-450 [Observations Regarding the Topography and Urban Organsation of the Area South-West of the Rotunda on the Basis of Three New Excavations, English summary p. 451].
- Vyzantinē monē stēn odo Thēseōs: N. Karydas, Βυζαντινή μονή στην οδό Θησέως. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 12, 1998, 152-163 [Byzantine Monastery in Thisseos Street, English summary p. 162-163].
- Katsaros, Engrapha schetika me mētropolē Thessalonikēs: V. Katsaros, Έγγραφα σχετικά με τη μητρόπολη Θεσσαλονίκης στα τέλη του 13^{ου}-αρχές 14^{ου} αιώνα. Αφιέρωμα στον Εμμανουήλ Κριαρά. Πρακτικά επιστημονικού συμποσίου, 3 April 1987 (Thessaloniki 1988) 77-100.
- Grammata kai pneumatikē zōē: B. Katsaros, Γράμματα και πνευματική ζωή στη βυζαντινή Θεσσαλονίκη. In: I. Chasiōtēs (ed.), Τοις αγαθοίς βασιλεύουσα. Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός [Queen of the Worthy: Thessaloniki, History and Culture], vol. 2, (Thessaloniki 1997) 317-343.
- Kazhdan, Ergasterion: ODB I (1991) 726-727 s. v. Ergasterion (A. Kazhdan).
- Perfumes and Unguents: ODB III (1991) 1627-1628 s. v. Perfumes and Unguents (A. Kazhdan).
- Tanner: ODB III (1991) 2010 s. v. Tanner (A. Kazhdan).
- Wine Merchant: ODB III (1991) 2199-2200 s. v. Wine Merchant (A. Kazhdan).
- Kepeska, Nekolku krstovi: Lj. Kepeska, Neolku krstovi-privrzoci od prilepsko. Macedoniae Acta Archaeologica 16, 2005, 283-290.
- Trpčeva Crkva: Lj. Kepeska, Trpčeva Crkva srednovekovna nekropola (Prilep 2008).
- Kissas, A Sepulchral Monument in Hagia Sophia: S. Kissas, A Sepulchral Monument in Hagia Sophia, Thessaloniki. Museum of Byzantine Culture 3, 1996, 28-45.
- Angeia metaphoras: S. Kissas, Αγγεία μεταφοράς και αποθήκευσης κρασιού από το δυτικό υπερώο της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. In: Αμπελοοινική ιστορία στο χώρο της Μακεδονίας και της Θράκης, Ε΄ τριήμερο εργασίας, Naoussa, 17-19 September 1993 (Athens 1998) 232-245.
- Mesaiōnikē Thessalonikē: S. Kissas, Η μεσαιωνική Θεσσαλονίκη ως κέντρο μεταλλοτεχνίας. 5^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων, Thessaloniki, 7-9 June 1985 (Thessaloniki 1985) 32-33.
- Molyvdouvoulla: S. Kissas, Μολυβδοβούλλα από τα υπερώα της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. Studies in Byzantine Sigillography, vol. 2 (Washington D. C. 1990) 185-202.

- Solunska umetnička porodica: S. Kissas, Solunska umetnička porodica Astrapa. *Zograf* 5, 1974, 35-37.
- Umetnost u Solunu: S. Kissas, Umetnost u Solunu početkom XIII veka i mileševsko slikarstvo. In: Mileševa dans l'histoire du peuple serbe. Colloque Scientifique International à l'Occasion de 750 ans de son existence, June 1985 (Belgrade 1987) 37-49 [L'art de Salonique du début du XIIIème siècle et la peinture de Mileševa, French summary p. 48-49].
- Zlatni pečatni prsten: S. Kissas, Zlatni pečatni prsten Konstantina Mastunisa iz zbirke Ermitaža. In: M. Apostolski (ed.), Zbornik posveten na Boško Babić, 1924-1984 (Prilep 1986) 113-114.
- Venizelou 74: S. Kissas, 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Θεσσαλονίκη. Οδός Βενιζέλου 74. *ADelt* 39, 1984, 238-242.
- Kleinbauer, The Iconography and the Date: E. Kleinbauer, The Iconography and the Date of the Mosaics of the Rotunda of Hagios Georgios, Thessaloniki. *Viator, Medieval and Renaissance Studies* 3, 1972, 27-107.
- Koester, Egyptian Religion: H. Koester, Egyptian Religion in Thessalonikē: Regulation for the Cult. In: L. Nasrallah / Ch. Bakirtzis / S. J. Friesen (eds), From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology. Harvard Theological Studies, vol. 64 (Cambridge MA 2010) 133-150.
- Koilakou, Viotechnikes enkatastaseis: C. Koilakou, Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις βυζαντινής εποχής στη Θήβα. In: Ειδικό θέμα του 22^{ου} συμποσίου βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης, Αθήνα, 17-19 Μαΐου 2002, Αρχαιολογικά τεκμήρια βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κατά τη βυζαντινή εποχή. 5^{ος}-15^{ος} αι. (Athens 2004) 221-241.
- Kolias, Zaba – Zabareion – Zabareiotēs: T. Kolias, Zaba – Zabareion – Zabareiotēs. *JÖB* 29, 1980, 27-35.
- Kondakov, Pamjatniki: N. P. Kondakov, Pamjatniki Christianskogo iskusstva na Afonje (Saint Petersburg 1902).
- Konidiarēs, Monastikē zōē: I. Konidiarēs, Η μοναστική ζωή στο 12^ο αιώνα μέσα από το έργο του αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ευσταθίου. In: Δ' Επιστημονικό Συμπόσιο, Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Από της εποχής των Κομνηνών μέχρι και της αλώσεως της Θεσσαλονίκης υπό των Οθωμανών (1430) (11^{ος}-15^{ος} μ.Χ.). Πατριαρχικών Ίδρυμα Πατερικών Μελετών Ιερά Μονή Βλατάδων, 29-31 October 1990 (Thessaloniki 1992) 135-141.
- Kōnstantinidou, Neotera stoicheia: K. Kōnstantinidou, Νεότερα στοιχεία για την ακρόπολη της Θεσσαλονίκης, Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 13, 1999, 239-248 [New Data on the Acropolis of Thessaloniki, English summary p. 247].
- Kōnstantakopoulou, Vyzantinē Thessalonikē: A. Kōnstantakopoulou, Βυζαντινή Θεσσαλονίκη. Χώρος και Ιδεολογία (Iōannina 1996).
- Kōnstantinidēs, Aparches pneumatikēs akmēs: K. N. Kōnstantinidēs, Οι απαρχές της πνευματικής ακμής στην Θεσσαλονίκη κατά τον 14^ο αιώνα. *Δωδώνη* 1, 1992, 133-148.
- Konstantinidou/Raptis, Archaeological Evidence of an 11th Century Kiln: K. Konstantinidou / K. T. Raptis, Archaeological Evidence of an 11th Century Kiln with Bars in Thessaloniki. In: 10th International Congress on Medieval Pottery in the Mediterranean (X CICM2), Silves (Portugal), 22-27 October 2012 (forthcoming).
- Kordomenidēs, Neromyloi Makedonias: G. Kordomenidēs, Οι βυζαντινοί νερόμυλοι της Μακεδονίας. Μία ανεκμετάλλευτη πηγή στοιχείων για την τεχνολογία και την οικονομική ζωή κατά την Μεσαίωνα. Έρευνες και προτάσεις του αρχιτέκτονα Π. Θεοδωρίδη. Γιατί – Μηνιαία Επιθεώρηση, Serres, 6 July 1987, 59-62.
- Kortē-Kontē, Koroplastikē Thessalonikēs: S. Kortē-Kontē, Η κοροπλαστική της Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 1994).
- Koukoules, Eustathiou Iaographika: Ph. Koukoules, Θεσσαλονίκης Ευσταθίου τα λαογραφικά (Athens 1950).
- Odoi kai emvoloi: Ph. Koukoules, Αι οδοί και οι έμβολοι των Βυζαντινών πόλεων. *EEBS* 18, 1948, 3-27.
- Peri tēs yrodeseōs: Ph. Koukoules, Περί της υποδέσεως των βυζαντινών. Επιστημονική Επιτηρίς Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών 1, 1935-1936, 106-127.
- Vios kai politismos: Ph. Koukoules, Βυζαντινών Βίος και πολιτισμός, 6 vols (Athens 1948-1955).
- Koukouli, Latomikē drastēriotēta: A. Koukouli, Λατομική δραστηριότητα στην αρχαία Μακεδονία. In: D. Grammenos (ed.), Στη Μακεδονία. Από τον 7^ο αι. π.Χ. ως την ύστερη αρχαιότητα. Μελέτες και λήμματα για την 3^η εκθεσιακή ενότητα της μόνιμης έκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 2011) 373-381.
- Kountoura-Galanakē, Iōannēs Staurakios: E. Kountoura-Galanakē, Ιωάννης Σταυράκιος: Ένας λόγιος στη Θεσσαλονίκη της πρώιμης παλαιολόγειας εποχής. *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 16, 2003, 379-394.
- Kourkoutidou-Nikolaidou, Acheiropoiētōs: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, Αχειροποίητος, ο μεγάλος ναός της Θεοτόκου (Thessaloniki 1989).
- Enkainio vasilikēs: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, Το εγκαίνιο της βασιλικής στο ανατολικό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης. Αρχαιολογική Εφημερίς 1981 (1983), Αρχαιολογικά χρονικά 70-81.
- From the Elysian Fields: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, From the Elysian Fields to the Christian Paradise. In: L. Webster / M. Brown (eds), The Transformation of the Roman World 400-900 A.D. (London 1997) 128-142.
- K. Palaiologou 18: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 18. *ADelt* 38, 1983, Χρονικά Β2, 285.
- Lapithōn 7: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Λαπιθών 7. *ADelt* 45, 1990, Χρονικά Β2, 323.
- Saviour: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, The Church of Christ the Saviour Thessaloniki (Athens 2008).
- To enkainio Sōtēros: E. Kourkoutidou-Nikolaidou, Το εγκαίνιο του ναού του Σωτήρος Θεσσαλονίκης. Η Θεσσαλονίκη 1, 1985, 205-217.

- Kourkoutidou-Nikolaidou/Tourta, Peripatoi: E. Kourkoutidou-Nikolaidou / A. Tourta, *Περίπατοι στη βυζαντινή Θεσσαλονίκη* (English edition: *Wandering in Byzantine Thessaloniki*) (Athens 1997).
- Kourkoutidou-Nikolaidou/Tsioumē, Acheiropoiētōs: E. Kourkoutidou-Nikolaidou / Ch. Tsioumē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Κεντρικής Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη. Αχειροποίητος. *ADelt* 33, 1978, Χρονικά Β2, 241-242.
- Phourio Vardariou: E. Kourkoutidou-Nikolaidou / Ch. Tsioumē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Θεσσαλονίκη. Φρούριο Βαρδαρίου. *ADelt* 33, 1978, Χρονικά Β2, 239-240.
- Kourkoutidou-Nikolaidou/Mauropoulou-Tsioumē/Bakirtzēs, Psēphidōta Thessalonikēs: E. Kourkoutidou-Nikolaidou / Ch. Mauropoulou-Tsioumē / Ch. Bakirtzēs, Ψηφιδωτά της Θεσσαλονίκης, 4^{ος}-14^{ος} αιώνας (English edition: *Mosaics of Thessaloniki: 4th-14th*) (Athens 2012).
- Kousoula/Kōnstantinidou/Tourtas, Agiou Dēmētriou kai Philōta: A. Kousoula / E. Kōnstantinidou / A. Tourtas, *Ανασκαφή στην Αγίου Δημητρίου και Φιλώτα: συμβολή στα τοπογραφικά της Θεσσαλονίκης*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Krekić, Notes on Dubrovnik's Relations with the Levant: B. Krekić, Notes on Dubrovnik's Relations with the Levant. *ZRVI* 22, 1983, 273-277.
- Kugéas, Notizbuch: S. Kugéas, Notizbuch eines Beamten der Metropolis in Thessalonike aus dem Anfang des XV. Jahrhunderts. *BZ* 23, 1914/19, 143-163.
- Kyriakoudēs, Klassikistiko pneuma: E. Kyriakoudēs, Το κλασικιστικό πνεύμα και η καλλιτεχνική ακμή στη Θεσσαλονίκη. In: K. Kalamartzē-Katsarou / S. Tampaki (eds), *Αφιέρωμα στη μνήμη του Σωτήρη Κίτσα* (Thessaloniki 2001) 219-249.
- Laiou, Baker: ODB I (1991) 246 s. v. Baker (A. Laiou).
- Exchange and Trade: A. Laiou, Exchange and Trade, Seventh-Twelfth Centuries. In: Laiou, *Economic History*, 681-754.
- The Agrarian Economy: A. E. Laiou, The Agrarian Economy, Thirteenth-Fifteenth Centuries. In: Laiou, *Economic History*, 311-375.
- Economic History: A. Laiou (ed.), *The Economic History of Byzantium. From the Seventh through the Fifteenth Century*. *DOS* 39, 2 vols (Washington D. C. 2002).
- Thessalonikē, ē endochōra kai o oikonomikos chōros: A. Laiou, Η Θεσσαλονίκη, η ενδοχώρα της και ο οικονομικός της χώρος στην εποχή των Παλαιολόγων. In: Διεθνές συμπόσιο, Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ., Thessaloniki, 29-31 October 1992. Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Μακεδονική Βιβλιοθήκη, vol. 82 (Thessaloniki 1995) 183-194.
- Women in the Marketplace: A. Laiou, Women in the Marketplace of Constantinople (10th-14th Centuries). In: N. Necipoğlu (ed.), *Byzantine Constantinople: Monuments, Topography and Everyday Life* (Leiden, Boston, Cologne 2001) 261-273.
- Laiou/Morrisson, The Byzantine Economy: A. E. Laiou / C. Morisson, *The Byzantine Economy*. Cambridge Medieval Textbooks (Cambridge, New York 2007).
- Lamberg, Nea Stoicheia: E. Lamberg, Νέα στοιχεία σχετικά με τον Θεσσαλονικέα γραφέα και διακοσμητή χειρογράφων Θεόδωρο Αγοιπετρίτη. In: Β' Διεθνές Συμπόσιο Βυζαντινή Μακεδονία Δίκαιο, Θεολογία, Φιλολογία, 26-28 November 1999, Θεσσαλονίκη, Μακεδονική βιβλιοθήκη, vol. 95 (Thessaloniki 2003) 85-106.
- Lamprothanasē-Korantzē/Antōniadou, Odos Giannitsōn: E.-E. Lamprothanasē-Korantzē / P. Antōniadou, Ανασκαφική έρευνα σε οικόπεδο της οδού Γιαννιτσών Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Lampros, Markianos: S. Lampros, Ο μαρκιανός κώδιξ 524. Νέος Ελληνομνήμων, 8, 1911, 3-59, 123-192.
- Lange, Die byzantinische Reliefikone: R. Lange, Die byzantinische Reliefikone (Recklinghausen 1964).
- Laubscher, Der Reliefschmuck: H. P. Laubscher, Der Reliefschmuck des Galeriusbogens in Thessaloniki (Berlin 1975).
- Lawvas, Poleis Christianikōn Vasilikōn: G. Lawvas, Οι πόλεις των «Χριστιανικών Βασιλικών»: μία συμβολή στην πολεοδομία του ανατολικού Ιλλυρικού. In: Πρακτικά του Ι' διεθνούς συνεδρίου χριστιανικής αρχαιολογίας, Thessaloniki, 28 August-4 September 1980, vol. 1, Εισηγήσεις (Thessaloniki 1984) 581-623.
- Le Tourneau/Millet, Un chef-d'oeuvre: M. Le Tourneau / G. Millet, Un chef-d'oeuvre de la broderie byzantine. *BCH* 29, 1905, 259-68.
- Lefort, The Rural Economy: J. Lefort, The Rural Economy, Seventh-Twelfth Centuries. In: Laiou, *Economic History*, 225-304.
- Villages de Macedoine: J. Lefort, Villages de Macédoine. Notices historiques et topographiques sur la Macédoine orientale au Moyen Age, vol. 1: La Chalcidique occidentale (Paris 1982).
- Lenski, Servi Publici: N. Lenski, Servi Publici in Late Antiquity. In: J.-U. Krause / C. Witschel (eds), *Die Stadt in der Spätantike – Niedergang oder Wandel?* (Stuttgart 2006) 335-358.
- Leontiadēs, Molyvdououlla: I. G. Leontiadēs, Μολυβδόβουλλα του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης. Βυζαντινά Κείμενα και Μελέται, vol. 40 (Thessaloniki 2006).
- Lepage, Medieval Armies and Weapons in Western Europe: J.-D. G. G. Lepage, Medieval Armies and Weapons in Western Europe: An Illustrated History (Jefferson NC 2005).
- Loungēs, Ē koinōnia: T. Loungēs, Η κοινωμία από την Αρχαιότητα στον Μεσαίωνα. In: S. Lampakēs / S. N. Trōianos / E. G. Sarantē / T. K. Loungēs / V. N. Vlysidou / A. G. K. Savvidēs, Βυζαντινό κράτος και κοινωμία. Σύγχρονες κατευθύνσεις της έρευνας (Athens 2003) 89-106.
- Loverdou-Tsigarida, Ependyseis eikonōn: K. Loverdou-Tsigarida, Βυζαντινές αργυρεπίχρυσες επενδύσεις εικόνων. In: E. Tsigaridas / K. Loverdou-Tsigarida, *Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου*. Βυζαντινές εικόνες και επενδύσεις (Mount Athos 2006) 275-391.
- Mikrotechnia Agiou Orous: K. Loverdou-Tsigarida, Βυζαντινή Μικροτεχνία. In: *Cat. Thessaloniki 1997* (Thessaloniki 1997) 311-365.

- Mikrotechnia Vatopaidiou: K. Loverdou-Tsigarida, Βυζαντινή Μικροτεχνία. In: I. Papangelos (ed.), *Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου*, vol. 2 (Mount Athos 1996) 458-499.
- Paragōgikē monada asvestiou: K. Loverdou-Tsigarida, Παραγωγική μονάδα ασβεστίου της παλαιοχριστιανικής περιόδου στο λιμάνι του Κάστρου του Πλαταμώνα. In: Ειδικό θέμα του 22^{ου} συμποσίου βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης, Athens, 17-19 May 2002, Αρχαιολογικά τεκμήρια βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κατά τη βυζαντινή εποχή. 5^{ος}-15^{ος} αι. (Athens 2004) 89-183.
- Thessalonique, centre de production: K. Loverdou-Tsigarida, Thessalonique, centre de production d'objets d'arts au XIV siècle. DOP 57, 2003, 241-254.
- Loverdou-Tsigarida et al., Archaiologikes ereunes: K. Loverdou-Tsigarida και Συνεργάτες, Αρχαιολογικές έρευνες στην περιοχή του κάστρου του Πλαταμώνα 1998-99. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 13, 1999, 436-459 [Archaeological Investigations in the Area of the Castle of Platamon, English summary p. 460-461].
- Magdalino, Eustathios and Thessalonica: P. Magdalino, Eustathios and Thessalonica. In: C. N. Constantinidis / N. M. Panagiotakis / E. Jeffreys / A. D. Angelou (eds), *Φιλλήνη. Studies in Honor of Robert Browning* (Venice 1996) 225-238.
- Magdalino/Darrouzès, Some Additions and Corrections: P. Magdalino / J. Darrouzès, Some Additions and Corrections to the List of Byzantine Churches and Monasteries in Thessalonica. REB 35, 1977, 277-285.
- Magoulias, Trades and Crafts: H. J. Magoulias, Trades and Crafts in the Sixth and Seventh Centuries as Viewed through the Lives of the Saints. *Byzantinoslavica* 37, 1976, 11-35.
- Makropoulou, Antiochou 8-10: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Αντιόχου 8-10 και πάροδος Αντιόχου. ADelt 52, 1997, Χρονικά Β2, 695.
- Aristotelous 19-21: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Αριστοτέλους 19-21. ADelt 49, 1994, Χρονικά Β2, 501-503.
- Vyzantino koimētēriou: D. Makropoulou, Το βυζαντινό κοιμητήριο της μονής Βλατάδων. Χριστιανική Θεσσαλονίκη 7, 1993, 235-244.
- Dyo prosphata anakalyphthentes naoi: D. Makropoulou, Δύο πρόσφατα ανακαλυφθέντες ναοί στο δυτικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης, Πρακτικά του 6^{ου} διεθνούς συμποσίου «Αρχαία Μακεδονία», Thessaloniki 15-19 October 1996 (Thessaloniki 1999), vol. 2, 705-722.
- Giannitsōn 48: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Γιαννιτών 48. ADelt 53, 1998, Χρονικά Β2, 618.
- Margaropoulou 20: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Μαργαροπούλου 20. ADelt 50, 1995, Χρονικά Β2, 527-530.
- Monastēriou 91: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Μοναστηρίου 91. ADelt 51, 1996, Χρονικά Β2, 503-504.
- Monastēriou 93: D. Makropoulou, Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Μοναστηρίου 93. ADelt 43, 1988, Χρονικά Β2, 379-380.
- Odos Lankada: D. Makropoulou, Δυτικό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης: αρχαιολογικές έρευνες στην οδό Λαγκαδά. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 5, 1991, 257-270 [Western Cemetery of Thessaloniki. Archaeological Research on Langadha Steet in 1991, English summary p. 270].
- Palaiochristianikos naos: D. Makropoulou, Ο παλαιοχριστιανικός ναός έξω από τα ανατολικά τείχη της Θεσσαλονίκης. Μακεδονικά 23, 1983, 25-46 [The Early Christian Church outside Thessaloniki's East City Wall, English summary p. 46].
- Palaiochristianikē oikia: D. Makropoulou, Παλαιοχριστιανική αστική οικία στην Πάνω Πόλη της Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 3, 1989, 257-270 [An Early Christian Private House in the Upper City of Thessaloniki, English summary p. 270].
- Tarhoi kai taphes: D. Makropoulou, Τάφοι και ταφές από το δυτικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης (β' μισό 3^{ου} αιώνα-6^{ος} αιώνας μ.Χ.). Δομικά χαρακτηριστικά – Ταφικές πρακτικές – Κινητά ευρήματα [unpublished PhD thesis University of Athens 2007].
- To ergo: D. Makropoulou, Το έργο της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης κατά το 2011. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Makropoulou/Kōnstantinidou, METRO Thessalonikēs – Stathmos Venizelou: D. Makropoulou / K. Kōnstantinidou, METRO Θεσσαλονίκης – Σταθμός Βενιζέλου. Αρχαιότητες σε διαχρονική συνομιλία. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 26, 2012 (forthcoming).
- Makropoulou/Tzevrenē, METRO Thessalonikēs – Stathmos Plateias Dēmokratias 2012: D. Makropoulou / S. Tzevrenē, METRO Θεσσαλονίκης – Σταθμός Πλατείας Δημοκρατίας 2012. Χρήσεις και κτήρια έξω από τη Χρυσή Πύλη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 26, 2012 (forthcoming).
- Makropoulou/Tzitzimpasē, Sōstikē anakaphē: D. Makropoulou / A. Tzitzimpasē, Σωστική ανασκαφική έρευνα στην οδό Κασσάνδρου 90. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 7, 1993, 355-372 [Rescue Dig at 90 Kassandrou Street, English summary p. 367].
- Makropoulou et al., METRO kata to 2011: D. Makropoulou / S. Vasileiadou / K. Kōnstantinidou / S. Tzevrenē, Πολεοδομικές και χωροταξικές παρατηρήσεις για την παλαιοχριστιανική και βυζαντινή Θεσσαλονίκη με αφορμή τα ευρήματα των ανασκαφών του METRO κατά το 2011. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Malama/Darakēs, Nekrotapheio: P. Malama / K. Darakēs, Νεκροταφείο Ρωμαϊκών χρόνων στα Νέα Κερδύλλια Σερρών (Thessaloniki 2008).
- Malamut, Cinquante ans à Thessalonique: É. Malamut, Cinquante ans à Thessalonique: de 1280 à 1330. ZRVI 40, 2003, 263-296.
- Thessalonique 830-904: É. Malamut, Thessalonique 830-904. In: L. M. Hoffman / A. Monchizadeh (eds), *Zwischen Polis, Provinz und Peripherie, Beiträge zur byzantinischen Geschichte und Kultur* (Wiesbaden 2005) 159-190.

- Malamut/Grélois, Le port de Thessalonique: É. Malamut / J.-P. Grélois, Le port de Thessalonique (IVe-XVIe siècles). In: Ports maritimes et ports fluviaux au Moyen Age. XXXVe Congrès de la SHMES, La Rochelle, 5-6 June 2004. Ouvrage publié avec le concours du Conseil scientifique de l'Université Panthéon-Sorbonne, de l'Université La Rochelle-FLASH et de la région Poitou-Charente (Paris 2005) 131-146.
- Mallios, A Hellenistic Sanctuary at Ano Poli: G. K. Mallios, A Hellenistic Sanctuary at Ano Poli, Thessalonica. The Terracotta Figurines. *Egnatia* 8, 2004, 239-266.
- Mango, On Re-reading the Life of St. Gregory the Décapolite: C. Mango, On Re-reading the Life of St. Gregory the Décapolite. *Βυζαντινά* 13, 1985, 635-646.
- Sources: C. Mango, The Art of the Byzantine Empire 312-1453: Sources and Documents. Medieval Academy Reprints for Teaching, vol. 16 (Canada 1986).
- Maniatis, The Domain of Private Guilds in the Byzantine Economy: G. C. Maniatis, The Domain of Private Guilds in the Byzantine Economy. Tenth to Fifteenth Centuries. *DOP* 55, 2001, 339-369.
- Manōledakēs/Androudēs, To systēma ydromasteustēs: M. Manōledakēs / P. Androudēs, Το σύστημα υδρομάστευσης (qanat) της Αγίας Παρασκευής Χορτιάτη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 21, 2007, 285-292.
- Markē, Agia Sophia kai prosktismata: E. Markē, Η Αγία Σοφία και τα προσκτίσματα της μέσα από τα ανασκαφικά δεδομένα. *Θεσσαλονικέων Πόλις* 1, 1997, 54-61.
- Agias Sophias 52: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Αγίας Σοφίας 52. *ADelt* 49, 1994, Χρονικά Β2, 511-514.
- Anaskarhōn eranismata: E. Markē, Ανασκαφών Θεσσαλονίκης ερανήσματα. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 14, 2000, 248-254 [Finds from Excavations in Thessaloniki, English summary p. 155].
- Chōrothētēsē: E. Markē, Η χωροθέτηση της ελληνιστικής και ρωμαϊκής ακρόπολης της Θεσσαλονίκης. Στοιχεία εντοπισμού. In: P. Adam-Velenē / Ai. Tzapanarē (eds), Διηγήσασα. Τιμητικός τόμος για την Κατερίνα Ρωμιπούλου (Thessaloniki 2012) 93-102.
- Christianika koimētēria stēn Ellada: E. Markē, Τα χριστιανικά κοιμητήρια στην Ελλάδα. *DeltChrA* 23, 2002, 172-175 [Early Christian Cemeteries in Greece. Organization, Typology, Tomb-painting, Martyria, Cemetery Basilicas, English summary p. 175-176].
- Christianika koimētēria: E. Markē, Χριστιανικά κοιμητήρια Θεσσαλονίκης στα παλαιοχριστιανικά χρόνια. *Θεσσαλονικέων Πόλις* 1, 2000, 35-46.
- Enas oktagōnikos naos: E. Markē, Ένας οκταγωνικός ναός στη Θεσσαλονίκη. *Μακεδονικά* 13, 1983, 117-133 [Une grande église octogonale inconnue à Thessalonique, French summary p. 133].
- Epicheirēmatikōtēta: E. Markē, Η βυζαντινή περίοδος. In: Ιστορία της Επιχειρηματικότητας στη Θεσσαλονίκη, vol 1: Από τους προϊστορικούς μέχρι τους βυζαντινούς χρόνους (Thessaloniki 2004).
- Iasonidou 2: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Ιασονίδου 2. *ADelt* 49, 1994, 515-517.
- Nekropolē Thessalonikēs: E. Markē, Η νεκρόπολη της Θεσσαλονίκης στους υστερορωμαϊκούς και παλαιοχριστιανικούς χρόνους (μέσα του 3^{ου} έως μέσα του 8^{ου} αι. μ.Χ.) (Athens 2006).
- Olympiados 74: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Ολυμπίων 74. *ADelt* 47, 1992, Χρονικά Β2, 430-433.
- Phōtakou 3: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Φωτάκου 3. *ADelt* 49, 1994, 520-521.
- Prasakakē – Koukouphlē: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Πρασάκη – Κουκουφλή. *ADelt* 44, 1990, Χρονικά Β2, 337-340.
- Provlēma anagnōsēs: E. Markē, Το πρόβλημα της ανάγνωσης των σωστικών ανασκαφών με αφορμή τα ευρήματα του οικοπέδου των οδών Εγνατίας 57 και Μπακατσέλου (πρώην Μενελάου). Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 20, 2006, 455-462 [The Problem of Interpreting Salvage Excavations: The Finds from the Building Plot at the Junction of Egnatia and Bakatselou (Formerly Menelaou) Streets in Thessaloniki, English summary p. 463].
- Sōstikes anaskarphes: E. Markē, Οι σωστικές ανασκαφές, κύριος παράγων διαμόρφωσης της εικόνας της βυζαντινής Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 20 χρόνια, επετειακός τόμος, 2009, 205-219 [Rescue Excavations as the Chief Factor in Forming our Image of Byzantine Thessaloniki, English summary p. 219].
- Symplēōmatika archaiologika stoicheia: E. Markē, Συμπληρωματικά αρχαιολογικά στοιχεία για το Φρούριο Βαρδαρίου Θεσσαλονίκης. *Μακεδονικά* 22, 1982, 133-153 [Renseignements complémentaires sur la forteresse de Vardar, French summary p. 153].
- Tzacheila 3: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Τζαχέιλα 3 (Επταπύργιο). *ADelt* 54, 1999, Χρονικά Β2, 584-586.
- Zephyrōn 7: E. Markē, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Οδός Ζεφύρων 7. *ADelt* 54, 1999, Χρονικά Β2, 586-587.
- Markē/Akrivopoulou, Anaskarphē agrepaulēs: E. Markē / S. Akrivopoulou, Ανασκαφή αγρέπαυλης στο Παλαιόκαστρο Ωραιόκαστρου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 17, 2003, 283-298 [Excavation of a *Villa rustica* at Palaiokastro, English summary p. 294].
- Markē/Chatzēiōannidēs, Phrangōn 28: E. Markē / A. Chatzēiōannidēs, Σωστική ανασκαφή σε οικόπεδο στην οδό Φράγκων 28. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 22, 2012, 273-280 [Thessaloniki, Plot of Frangon Street 28, English summary p. 280].
- Ydreutika erga: E. Markē / A. Chatzēiōannidēs, Υδρευτικά έργα του Μ. Κωνσταντίνου στη Θεσσαλονίκη. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 18, 2004, 279-284 [Installations Built by Constantine the Great for the Water Supply of Thessalonike, English summary p. 285].

- Markē/Kommatas, Iasonidou 6: E. Markē / D. Kommatas, Ανασκαφή στα θεμέλια του σχολικού κτηρίου της οδού Ιασονίδου 6. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 16, 2002, 327-336 [Excavation of the Foundations of the School at 6 Iasonidou Street, English summary p. 334].
- Markē/Vasileiadou, Metro 2008: E. Markē / S. Vasileiadou, ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης 2008. 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 22, 2008, 297-306.
- Mastora, Psēphidōtos diakosmos: P. Mastora, Ο Ψηφιδωτός διάκοσμος στις φωτιστικές θυρίδες της Ροτόντας Θεσσαλονίκης. Αρχαιολογική Εφημερίς 149, 2010, 83-107.
- Matschke, Commerce: K. P. Matschke, Commerce, Trade, Markets, and Money: Thirteenth-Fifteenth Centuries. In: Laiou, Economic History, 771-806.
- Mining: K. P. Matschke, Mining. In: A. Laiou (ed.), The Economic History of Byzantium. From the Seventh through the Fifteenth Century (Washington D. C. 2002) 114-120.
- The Late Byzantine Urban Economy: K. P. Matschke, The Late Byzantine Urban Economy, Thirteenth-Fifteenth Centuries. In: Laiou, Economic History, 462-495.
- Tuchproduktion: K. P. Matschke, Tuchproduktion und Tuchproduzenten in Thessalonike und in anderen Städten und Regionen des späten Byzanz. Βυζαντικά 9, 1989, 47-88.
- Mauropoulou-Tsioumē, Byzantinē Thessalonikē: Ch. Mauropoulou-Tsioumē, Βυζαντινή Θεσσαλονίκη (Thessaloniki 1992).
- Mnēmeiakē zōgraphikē: Ch. Mauropoulou-Tsioumē, Η μνημειακή ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη στο δεύτερο μισό του 14^{ου} αιώνα. In: Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη, vol. 2 (Athens 1992) 656-668.
- Parastasē Sōsannas: Ch. Mauropoulou-Tsioumē, Παράσταση της Σωσάννας σε παλαιοχριστιανικό τάφο της Θεσσαλονίκης. In: Αφιέρωμα στον Στυλιανό Πελεκανίδη (Thessaloniki 1983) 247-258.
- Zōgraphikē: Ch. Mauropoulou-Tsioumē, Η ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη τον 9^ο αι. In: Πρακτικά Συνεδρίου προς τιμήν και μνήμην των Αγίων αυταδέλφων Κυρίλλου και Μεθοδίου των Θεσσαλονικέων, φωτιστών των Σλάβων (Thessaloniki 1986) 393-410.
- Mauropoulou-Tsioumē/Papanikola-Bakirtzē, Kionokrana, vol. 1: Ch. Mauropoulou-Tsioumē / D. Papanikola-Bakirtzē, Κιονόκρανα της συλλογής της Ροτόντας Θεσσαλονίκης. Μέρος Α'. Κορινθιακά κιονόκρανα και παραλλαγές. Μακεδονικά 19, 1979, 11-38 [Kapitelle der Sammlung von Rotonda (Thessaloniki). I. Teil. Korinthische Kapitelle und ihre Gattungen, German summary p. 39].
- Kionokrana, vol. 2: Ch. Mauropoulou-Tsioumē / D. Papanikola-Bakirtzē, Κιονόκρανα της συλλογής της Ροτόντας Θεσσαλονίκης. Μέρος Β'. Ιωνικά κιονόκρανα. Μακεδονικά 20, 1980, 218-236 [Kapitelle der Sammlung von Rotonda (Thessaloniki). II. Teil. Ionische Kapitelle, German summary p. 236].
- Mazower, Thessalonikē: M. Mazower, Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων. Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι 1430-1950 [Salonica. City of Ghosts] (Athens 2006).
- McGeer, Archery: ODB I (1991) 156 s.v. Archery (E. McGeer).
- McGeer/Kazhdan/Cutler, Weaponry: ODB III (1991) 2192-2193 s.v. Weaponry (E. McGeer / A. Kazhdan / A. Cutler).
- Medvedev, Ypērche stē Thessalonikē ena ergastērio: I. Medvedev, Υπήρχε στη Θεσσαλονίκη ένα εργαστήριο αντιγραφής νομικών χειρογράφων το 14^ο αιώνα. In: Th. Zēsēs, P. Asēmakoroulou-Atzaka, V. Katsaros (eds), Η Μακεδονία κατά την εποχή των Παλαιολόγων, Thessaloniki, 14-20 December 1992 (Thessaloniki 2002) 215-229.
- Meletsē, Parousia Evraioñ: K. Meletsē, Η παρουσία των Εβραίων στις ελληνικές πόλεις της Β' περιόδου του Αποστόλου Παύλου κατά τους ελληνιστικούς και πρώιμους ρωμαϊκούς χρόνους. Αρχαιολογική και ιστορική προσέγγιση, σχέση με το ελληνικό πολιτικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό περιβάλλον (Athens 2009).
- Melville-Jones, Ottoman Policy: J. R. Melville-Jones, Ottoman Policy in Relation to Thessaloniki. In: S. Atasoy (ed.), Istanbul Üniversitesi 550. Yil uluslararası Bizans ve Osmanlı Sempozyumu (XV. Yüzyil), Istanbul, 30-31 May 2003 (Istanbul 2004) 159-169.
- Mentzos, A Stone Mould: A. Mentzos, A Stone Mould for a Eulogia. Museum of Byzantine Culture 3, 1996, 18-24.
- Ēmiteles anaglypho: A. Mentzos, Ημιτέλες ανάγλυφο από τη Θεσσαλονίκη. In: Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη (Thessaloniki 1983) 262-269.
- Ergastērio glyptikēs: A. Mentzos, Εργαστήριο γλυπτικής στη Θεσσαλονίκη στον 11^ο αιώνα. In: Ch. Pennas / C. Vanderheyde (eds), La sculpture byzantine VIIe-XIIe siècles, Actes du colloque international organisée par la 2e Éphorie des antiquités byzantines et l'École française d'Athènes, 6-8 September 2000 (Athens 2000) 217-230.
- Korinthiaka kionokrana: A. Mentzos, Κορινθιακά κιονόκρανα της Μακεδονίας κατά την όψιμη αρχαιότητα (unpublished PhD thesis Aristotle University of Thessaloniki 1989).
- Proskynēma: A. Mentzos, Το προσκύνημα του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης στα βυζαντινά χρόνια (Athens 1994).
- Protasē ermēneias: A. Mentzos, Πρόταση για την ερμηνεία των Ειδώλων (Incantadas) της Θεσσαλονίκης με αφορμή νεώτερα ευρήματα. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 11 (1997), 379-400 [A Proposition for the Interpretation of the Monument of Incantadas, English summary p. 388].
- Reflections on the Architectural History: A. Mentzos, Reflections on the Architectural History of the Tetrarchic Palace Complex at Thessalonike in Late Antique Thessalonikē. In: L. Nasrallah / Ch. Bakirtzē / S. J. Friesen (eds), From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology. Harvard Theological Studies, vol. 64 (Cambridge MA 2010) 333-359.
- Symvolē: A. Mentzos, Συμβολή στην έρευνα του αρχαιότερου ναού της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης. Μακεδονικά 21, 1981, 201-221 [A

- Contribution to the Study of the Earlier Church of Hagia Sophia at Thessaloniki, English summary p. 220].
- Mentzou, Symvolai: K. Μέντζου, Συμβολαί εις την μελέτην του οικονομικού και κοινωνικού βίου της πρώιμου βυζαντινής περιόδου (Η προσφορά των εκ Μ. Ασίας και Συρίας Επιγραφών και Αγιολογικών κειμένων) (Athens 1975).
- Metcalf, Coinage in South-Eastern Europe: D. M. Metcalf, Coinage in South-Eastern Europe 820-1396 (London 1979).
- Coinage in the Balkans: D. M. Metcalf, Coinage in the Balkans 820-1355 (Thessaloniki 1965).
- The Coinage of Thessaloniki: D. M. Metcalf, The Coinage of Thessaloniki 829-1204 and its Place in Balkan Monetary History. *Balkan Studies* 4, 1963, 277-288.
- The Copper Coinage of Thessalonica: D. M. Metcalf, The Copper Coinage of Thessalonica under Justinian I. *Denkschriften der philosophisch-historischen Klasse*, vol. 127, Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission, vol. 5 (Wien 1976).
- Michaēlidēs, Argyra leipsanothēkē: M. Michaēlidēs, Αργυρά λειψανοθήκη του Μουσείου Θεσσαλονίκης. *Αρχαιολογικά Ανάλεκτα εξ Αθηνών* 2.1, 1969, 48-49.
- Miljković, Žitija: B. Miljković, Žitija Svetog Save kao izvor za istoriju srednjovekovne umetnosti (Belgrade 2008).
- Miljković-Peppek, Deloto: P. Miljković-Peppek, Deloto na zografite Mihailo i Eutihij (Skopje 1967).
- L'atelier artistique: P. Miljković-Peppek, L'atelier artistique proéminent de la famille thessalonicienne d'Astrapas de la fin du XIIIe et de premières décennies du XIVe siècle. *JÖB* 32/5, 1982, 491-494.
- Millet, Broderies religieuses: G. Millet, Broderies religieuses de style byzantin (Paris 1939).
- Minić/Vukadin, Srednjovekovni Stalač: D. Minić / O. Vukadin / M. Popović (ed.), Srednjovekovni Stalač (Belgrade 2007).
- Misailidou-Despotidou, Epigraphes Makedonias: V. Misailidou-Despotidou, Επιγραφές Μακεδονίας. Από τις συλλογές της ΙΣΤ Εφορείας Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων (Thessaloniki 1997).
- METRO Thessalonikēs 2012: V. Misailidou-Despotidou, METRO Θεσσαλονίκης 2012. Το έργο της ΙΣΤ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 26, 2012 (forthcoming).
- Morel, The Craftsman: J.-P. Morel, The Craftsman. In: A. Giardina (ed.), *The Romans* (Chicago 1993) 214-244.
- Morisson, Byzantine Money: C. Morisson, Byzantine Money: Its Production and Circulation. In: Laiou, *Economic History*, 909-966.
- The Emperor, the Saint, and the City: C. Morisson, The Emperor, the Saint, and the City: Coinage and Money in Thessalonike from the Thirteenth to the Fifteenth Century. In: A.-M. Talbot (ed.), *Symposium on Late Byzantine Thessalonike*. *DOP* 57, 2003, 173-203.
- Morisson/Ganchou, Lingots de Thessalonique: C. Morisson / T. Ganchou, »Lingots de Thessalonique«, stravati de conto et sommi de Trébizonde: opérations monétaires dans le monde byzantin tardif d'après des documents vénitiens inédits. *Revue Numismatique* 165, Series 6, 2009, 163-185.
- Motsianos, Phōs Ilaron: I. Motsianos, Φως Ιλαρόν: Ο τεχνητός φωτισμός στο Βυζάντιο [unpublished PhD thesis University of Thessaly, Volos 2011].
- Moulhérat/Spantidaki, Les tissus: C. Moulhérat / S. Spantidaki, Les tissus à bandes d'or du Bas-Empire: l'exemple de Thessaloniki. In: I. Tzachili / E. Zimi (eds), *Textiles and Dress in Greece and the Roman East: A Technological and Social Approach*. Proceedings of a Conference Held at the Department of History, Archaeology and Cultural Resources Management of the University of Peloponnese in Kalamata in Collaboration with the Department of History and Archaeology of the University of Crete, 18-19 March 2001 (Athens 2012) 35-48.
- Moutsopoulos, Evraïkes synoikies: N. Moutsopoulos, Οι εβραϊκές συνοικίες των Βροχθών, Rogos και Ομφαλού. *Μακεδονικά* 30, 1995-1996, 1-41.
- Le tombeau: N. Moutsopoulos, Le tombeau du Tsar Samuil dans la basilique de Saint Achille à Prespa. *Etudes Balkaniques* (Sofia) 3, 1984, 114-126.
- Palaiochristianikē phasē Rotondas: N. Moutsopoulos, Η παλαιοχριστιανική φάση της Ροτόντας του Αγίου Γεωργίου της Θεσσαλονίκης. *Actes du Xe Congrès International d'Archéologie Chrétienne* 2, Thessaloniki, 28 September-4 October 1980. *Studi di antichità Cristiana*, vol. 37 (Città di Vaticano 1984) 355-375.
- To pareklēsi: N. Moutsopoulos, Το παρεκκλήσι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στον Άγιο Δημήτριο. *Βυζαντινά* 18, 1995-1996, 303-330.
- Mundell Mango, The Commercial Map of Constantinople: M. Mundell Mango, The Commercial Map of Constantinople. *DOP* 54, 2000, 189-207.
- Polychrome Tiles: M. Mundell Mango, Polychrome Tiles Found at Istanbul: Typology, Chronology, and Function. In: S. E. J. Gerstel / J. A. Lauffenburger (eds), *A Lost Art Rediscovered. The Architectural Ceramics of Byzantium* (Baltimore 2001) 13-42.
- Muthesius, The Thessaloniki Epitaphios: A. Muthesius, The Thessaloniki Epitaphios: A Technical Examination. In: A. Muthesius, *Studies in Silk in Byzantium* (London 2004) 175-206.
- Nal pantēs, Anaskaphē sto oikopedo: D. Nal pantēs, Ανασκαφή στο οικόπεδο του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού στη Θεσσαλονίκη (Athens 2003).
- Kolōniarē – Galanakē – Papathanasiou: D. Nal pantēs, Οδός Κολωνιάρη – Γαλανάκη – Παπαθανασίου. *ADelt* 42, 1987, Χρονικά Β2, 403-406.
- Oikopedo Mouseiou: D. Nal pantēs, Οικόπεδο Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού. *ADelt* 44, 1989, Χρονικά Β2, 346.
- Oikopedo: D. Nal pantēs, Οικόπεδο Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού. *ADelt* 43, 1988, Χρονικά Β2, 381.

- Nasledova, Remeslo i trgovija: R. A. Nasledova, Remeslo i trgovija Fessaloniki v konca IX-nacala Xv. Po dannym Ioanna Kameniaty. Vizantijski Vremenik 8, 1956, 61-84.
- Necipoğlu, Byzantine Constantinople: N. Necipoğlu (ed.), Byzantine Constantinople: Monuments, Topography and Everyday Life (Leiden, Boston, Cologne 2001).
- Byzantium between the Ottomans and the Latins: N. Necipoğlu, Byzantium between the Ottomans and the Latins: Politics and Society in the Late Empire (New York 2009).
- The Aristocracy in Late Byzantine Thessalonike: N. Necipoğlu, The Aristocracy in Late Byzantine Thessalonike: A Case Study of the City's Archontes (Late 14th and Early 15th Centuries). In: A.-M. Talbot (ed.), Symposium on Late Byzantine Thessalonike. DOP 57, 2003, 133-151.
- Nelson, Theodore Hagiopetrites: R. Nelson, Theodore Hagiopetrites and Thessaloniki. JÖB 32/4, 1982, 79-86.
- Nigdelēs, Epigraphika Thessalonikeia: P. M. Nigdelēs, Επιγραφικά Θεσσαλονίκεια. Συμβολή στην πολιτική και κοινωνική ιστορία της αρχαίας Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 2006).
- Habent sua fata lapides: P. M. Nigdelēs, Habent sua fata lapides. Ξεχασμένες δημοσιεύσεις του Πέτρου Ν. Παπαγεωργίου για επιγραφές της Θεσσαλονίκης και της Έδεσσας. Τεκμήρια 7, 2002, 85-106.
- Synagoge(n) und Gemeinde: P. M. Nigdelis, Synagoge(n) und Gemeinde der Juden in Thessaloniki: Fragen aufgrund einer jüdischen Grabinschrift der Kaiserzeit. ZPE 102, 1994, 297-306.
- Voluntary Associations: P. M. Nigdelis, Voluntary Associations in Roman Thessalonikē: In Search of Identity and Support in a Cosmopolitan Society. In: L. Nasrallah / Ch. Bakirtzis / S. J. Friesen (eds), From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology. Harvard Theological Studies, vol. 64 (Cambridge MA 2010) 13-47.
- Nikonanos, Topographia kai Technē: N. Nikonanos, Τοπογραφία και τέχνη στην παλαιοχριστιανική και βυζαντινή Θεσσαλονίκη. In: I. Chasiōtēs (ed.), Τοις αγαθοίς βασιλεύουσα. Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός [Queen of the Worthy: Thessaloniki, History and Culture], vol. 2 (Thessaloniki 1997) 244-256.
- Xyloglypta Agiou Orous: N. Nikonanos, Τα ξυλόγλυπτα του Αγίου Όρους. In: Cat. Thessaloniki 1997, 291-310.
- Xyloglypta Vatopaidiou: N. Nikonanos, Τα ξυλόγλυπτα. In: I. Parangelos (ed.), Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, vol. 2 (Mount Athos 1996) 536-546.
- Noga-Banai, The Trophies of the Martyrs: G. Noga-Banai, The Trophies of the Martyrs: An Art Historical Study of Early Christian Silver Reliquaries. Oxford Studies in Byzantium (Oxford, New York 2008).
- Odorico, Vyzantino limani: P. Odorico, Το βυζαντινό λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Μερικά ερωτήματα και μία υπόθεση εργασίας. In: Β' Διεθνές συμπόσιο Βυζαντινή Μακεδονία. Δίκαιο, Θεολογία, φιλολογία, Thessaloniki, 26-28 November 1999 (Thessaloniki 2003), Μακεδονική Βιβλιοθήκη, vol. 95, 121-142 [The Byzantine Port of Thessaloniki. Some Questions and a Work Assumption, English summary p. 141].
- Oeconomides-Karamessini/Touratsoglou, The 1948 Thessaloniki Hoard: M. Oeconomides-Karamessini / I. Touratsoglou, The 1948 Thessaloniki Hoard of 6th Century Byzantine Gold Coins: A Contribution to the Study of the Mind of Thessaloniki. Quaderni ticinesi di numismatica e antichità classiche 8, 1979, 289-312.
- Oikonomidēs, La tour: N. Oikonomidēs, La tour du grand chartulaire Lapardas à Thessalonique. Zograf 27, 1998-1999, 33-36.
- Docheiarion: N. Oikonomidēs, Ιερά Μονή Δοχειαρίου. Κατάλογος του Αρχείου. ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ 3, 1979, 179-196.
- Le kommerkion: N. Oikonomidēs, Le kommerkion d'Abydos, Thessalonique et le commerce bulgare au IXe siècle. In: V. Kravari / J. Lefort / C. Morrisson (eds), Hommes et richesses dans l'empire byzantin, vol 2: VIIIe – XVe siècle (Paris 1991) 241-248.
- Hommes d'affaires: N. Oikonomidēs, Hommes d'affaires grecs et latins à Constantinople (XIIIe-XVe siècles) (Montreal 1979).
- Properties: N. Oikonomidēs, The Properties of the Deblitzenoi in the Fourteenth and Fifteenth Centuries. In: A. E. Laiou-Thomadakis (ed.), Charanis Studies. Essays in Honor of Peter Charanis (New Brunswick 1980) 176-198.
- The Contents: N. Oikonomidēs, The Contents of the Byzantine House from the Eleventh to the Fifteenth Century. DOP 44, 1990, 205-214.
- Ousterhout, Byzantium between East and West: R. Ousterhout, Byzantium between East and West and the Origins of Heraldry. In: C. Hourihane (ed.), Byzantine Art: Recent Studies: Essays in Honor of Lois Drewer. Medieval and Renaissance Texts and Studies, vol. 378. Arizona Studies in the Middle Ages and the Renaissance, vol. 33 (Turnhout 2009) 153-170.
- Paisidou/Vasiliadou/Kōnstantinidou, METRO 2010: M. Paisidou / S. Vasiliadou / Kr. Kōnstantinidou, METPO Θεσσαλονίκης 2010. Το έργο της 9^{ης} ΕΒΑ. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη, 24, 2010, 223-234 (Thessaloniki METRO 2010: The Work of the 9th Ephorate of Byzantine Antiquities, English summary p. 234).
- Paisidou/Vasiliadou/Tzevrenē, METRO: M. Paisidou / S. Vasiliadou / S. Tzevrenē, METPO Θεσσαλονίκης. Το έργο της 9^{ης} ΕΒΑ. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 23, 2009, 255-266 (Thessaloniki METRO 2009: The Work of the 9th Ephorate of Byzantine Antiquities, English summary p. 266).
- Pallas, Le ciborium hexagonal: D. Pallas, Le ciborium hexagonal de Saint Démétrios de Thessalonique. Zograf 10, 1979, 44-58.
- Panayotidi/Grabar, Un reliquaire paléochrétien: M. Panayotidi, / A. Grabar, Un reliquaire paléochrétien récemment découvert près de Thessalonique. CahArch24, 1975, 33-48.
- Pantē, Keramikē: A. Pantē, Κεραμική της Ύστερης Αρχαιότητας από το ανατολικό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης. In: D. Papanikola-Bakirtzē / K. Kousoulakou (eds), Κεραμική της Ύστερης Αρχαιότητας από τον ελληνικό χώρο (3^{ος}-7^{ος} αι. μ. Χ.) Επιστημονική συνάντηση, Πρακτικά, Thessaloniki, 12-16 November 2006 (Thessaloniki 2010) 466-485.

- Papachryssanthou, Maisons modestes: D. Papachryssanthou, Maisons modestes à Thessalonique au XIVe siècle. In: Αμητός στη μνήμη Φώτη Αποστολόπουλου (Athens 1984) 254-267.
- Papadopoulos-Kerameus, Analekta: A. Papadopoulos-Kerameus, Ανάλεκτα Ιεροσολυμιτικής Σταχυολογίας, 4 vols (Saint Petersburg 1897).
- Papadopoulou, Die Wandmalereien: K. Papadopoulou, Die Wandmalereien des XI. Jahrhunderts in der Kirche Παναγία των Χαλκίων in Thessaloniki (Graz, Köln 1966).
- Parageōrgiou, Peri cheirographou: P. Parageōrgiou, Περί χειρογράφου Ευαγγελίου Θεσσαλονίκης. BZ 6, 1897, 542-543.
- Paragiannē, Morphes oikodomōn: E. Paragiannē, Μορφές οικοδομών κατά την Ύστερη βυζαντινή περίοδο, Πληροφορίες από νομικά έγγραφα (Athens 1995).
- Papēgyreis: E. Paragiannē, Οι πανηγύρεις των ναών της Θεσσαλονίκης και τα έσοδά τους στις αρχές του 15^{ου} αι. In: Β' Διεθνές Συμπόσιο Βυζαντινή Μακεδονία Δίκαιο, Θεολογία, Φιλολογία, Thessaloniki, 26-28 November 1999. Μακεδονική βιβλιοθήκη, vol. 95 (Thessaloniki 2003) 143-153 [The Feast Days of the Churches in Thessaloniki and the Revenues they Generated at the Beginning of the 15th Century, English summary p. 154].
- Papangelos, Agramades: I. Papangelos, Αγραμάδες και προσχωματικός χρυσός. In: D. Grammenos (ed.), Ο χρυσός των Μακεδόνων. Από την έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 2007) 63-72.
- Elaiā kai elaiōn: I. Papangelos, Ελαία και ελαιον στη μεσαιωνική Χαλκιδική. In: Ελιά και Λάδι. Τριήμερο εργασίας Καλαμάτα, 7-9 May 1993 (Athens 1996) 174-201.
- O Thessalonikeus: I. Papangelos, Ο Θεσσαλονικεύς ζωγράφος του 14^{ου} αιώνας »Κυρ Μανουήλ«. 30 Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων, Athens, 14-16 May 2010 (Athens 2010) 64-65.
- Papanikola-Bakirtzē, »Polytima«: D. Papanikola-Bakirtzē, »Πολύτιμα« εργασθηρικά απορρίμματα εφυσωμένης κεραμικής από τη Θεσσαλονίκη. In: Κεράτια Φιλίας τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου, vol. 2, Επιγραφική – Αρχαιολογία – Varia (Athens 2009) 451-467.
- Ceramics in Late Antique Thessalonikē: D. Papanikola-Bakirtzi, Ceramics in Late Antique Thessalonikē. In: L. Nasrallah / Ch. Bakirtzis / S. J. Friesen (eds), From Roman to Early Christian Thessalonikē: Studies in Religion and Archaeology. Harvard Theological Studies, vol. 64 (Cambridge MA 2010) 301-334.
- Ceramics on the Market: D. Papanikola-Bakirtzi, Byzantine Glazed Ceramics on the Market. An Approach. In: C. Morrisson (ed.), Trade and Markets in Byzantium (Washington D. C. 2012) 193-216.
- Ergastērio: D. Papanikola-Bakirtzē, Εργαστήριο εφυσωμένης κεραμικής στη Θεσσαλονίκη. Πρώτες παρατηρήσεις. In: Αφιέρωμα στη μνήμη του Στυλιανού Πελεκανίδη (Thessaloniki 1983) 377-388.
- Tripodiskoi: D. Papanikola-Bakirtzē, Τριποδίσκοι ψησίματος των βυζαντινών και μεταβυζαντινών αγγείων. Αμητός. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Μ. Ανδρόνικο (Thessaloniki 1986) 641-648.
- Palaeologan Glazed Pottery: D. Papanikola-Bakirtzis, The Palaeologan Glazed Pottery of Thessaloniki. In: D. Davidov (ed.), L'art de Thessalonique et des pays balkaniques et les courants spirituels au XIVe siècle, Recueil des rapports du IVe Colloque Serbo-Grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 193-204.
- Papanikola-Bakirtzi/Tzitzibassi, The »Ups and Downs«: D. Papanikola-Bakirtzi / A. Tzitzibassi, The »Ups and Downs« of a Dosseret. Museum of Byzantine Culture 11, 2004, 40-44.
- Parathanassiou, Metallurgy: M. K. Parathanassiou, Metallurgy and Metalworking Techniques. In: Laiou, Economic History, 121-127.
- Papazōtos, Merikes plērofories: A. Papazōtos, Μερικές πληροφορίες για τη Θεσσαλονίκη από τον J. Van Ghistele (1483). Ιστοριογεωγραφικά 5, 1995, 51-56.
- Papazōtos, O Megalos naos: Th. Papazōtos, Ο μεγάλος ναός της Θεοτόκου στη Θεσσαλονίκη. Μία επανεξέταση των πηγών για την ιστορία της Αχειροποιήτου. Μακεδονικά 22, 1982, 112-131 [Die Kirche »μεγάλος ναός της Θεοτόκου« in Thessaloniki. Eine Nachprüfung der Quellen über die Geschichte der Acheiropoietos-Basilika, German summary p. 132].
- To psēphidōto tōn ktētorōn: Th. Papazōtos, Το ψηφιδωτό των κτητόρων του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. In: Αφιέρωμα στη μνήμη Στυλιανού Πελεκανίδη (Thessaloniki 1983) 365-375.
- Parani, Byzantine Jewellery: The Evidence from Byzantine Legal Documents: M. G. Parani, Byzantine Jewellery: The Evidence from Byzantine Legal Documents. In: C. Entwistle / N. Adams (eds), Intelligible Beauty: Recent Research on Byzantine Jewellery. British Museum Research Publications, vol. 178 (London 2010) 186-192.
- Intercultural: M. G. Parani, Intercultural Exchange in the Field of Material Culture in the Eastern Mediterranean: The Evidence of Byzantine Legal Documents (11th-15th Centuries). In: A. D. Beihammer / M. G. Parani / C. D. Schabel (eds), Diplomats in the Eastern Mediterranean 1000-1500. Aspects of Cross-Cultural Communication (Leiden, Boston 2008) 349-371.
- Reconstructing: M. G. Parani, Reconstructing the Reality of Images. Byzantine Material Culture and Religious Iconography (11th-15th Centuries). The Medieval Mediterranean, Peoples, Economies and Cultures, 400-1453, vol. 41 (Leiden, Boston 2003).
- On the Personal Life: M. G. Parani, On the Personal Life of Objects in Medieval Byzantium. In: A. Cutler / A. Papaconstantinou (eds), The Material and the Ideal. Essays in Medieval Art and Archaeology in Honour of J.-M. Spieser (Leiden, Boston 2007) 157-176.
- Patterson, Spinning and Weaving: R. Patterson, Spinning and Weaving. In: Singer et al. (eds), A History of Technology, 196-197.
- Pazaras, Anaglyphes sarkophagoi: Th. Pazaras, Ανάγλυφες σαρκοφάγοι και επιτύμβιες πλάκες της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα (Athens 1988).

- Pazaras, Anaskaphikes ereunes: Th. Pazaras, Ανασκαφικές έρευνες στην περιοχή της Επανομής Θεσσαλονίκης. Το νεκροταφείο στο Λιμόρι και η παλαιοχριστιανική βασιλική στο Μπιγιάδουδι (Thessaloniki 2009).
- Glyptikē stē Makedonia: Th. Pazaras, Η γλυπτική στη Μακεδονία κατά την Παλαιολόγεια περίοδο. In: Th. Zēsēs / P. Asēmakoroulou-Atzaka / V. Katsaros (eds), Η Μακεδονία κατά την εποχή των Παλαιολόγων, Thessaloniki, 14-20 December 1992 (Thessaloniki 2002) 471-484.
- Katalogos plakōn: Th. Pazaras, Κατάλογος χριστιανικών αναγλύφων πλάκων με ζωομόρφους παραστάσεις. Βυζαντινά 9, 1977, 23-95.
- Nees toichographies: Th. Pazaras, Νέες τοιχογραφίες της ύστερης αρχαιότητας στη Θεσσαλονίκη. ADelt 30, 1975, Μελέται, 155-162.
- Reliefs of a Sculpture Workshop: Th. Pazaras, Reliefs of a Sculpture Workshop Operating in Thessaly and Macedonia at the End of the 13th and Beginning of the 14th Century. In: D. Davidov (ed.), L'art de Thessalonique et des pays balkaniques et les courants spirituels au XIVe siècle, Recueil de rapports du IVe colloque Serbo-Grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 159-182.
- Pelekanidēs, Anaskaphē : S. Pelekanidēs, Ανασκαφή βορείως της βασιλικής του Αγίου Δημητρίου. Πρακτικά Αρχαιολογικής Εταιρείας 1959, 38-41.
- Bemerkungen: S. Pelekanidis, Bemerkungen zu den Altarmosaiken der Hagia Sophia zu Thessaloniki und die Frage der Datierung der Platytera. Βυζαντινά 5, 1973, 29-40.
- I mosaici: S. Pelekanidis, I mosaici di Santa Sophia di Salonicco. CorsiRav 1964, 337-349.
- Kalliergēs: S. Pelekanidēs, Καλλιέργης, όλης Θετταλίας άριστος ζωγράφος (Athens 1973).
- Mesaiōnika: S. Pelekanidēs, Μεσαιωνικά Μακεδονίας, ADelt 17, 1961-1962, Χρονικά Β', 253-256.
- Pelekanidēs et al., Thēsauroi Agiou Orou: S. Pelekanidēs / Ch. Mauroroulou-Tsioumē / S. Kadas / Ai. Kalamartzē, Οι θησαυροί του Αγίου Όρους Γ' (Athens 1979).
- Pelekanidou, Euangelistria: E. Pelekanidou, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Κοιμητήριο Ευαγγελίστριας (ανατολικό νεκροταφείο). ADelt 50, 1995, Χρονικά Β2, 534-535.
- Petrović, Srednjovekovna nekropola na Donićkom brdu: D. Petrović, Srednjovekovna nekropola na Donićkom brdu (Gradac kod Kragujevca). Starinar 13-14, 1965, 275-290.
- Petsas, Archaioētēs kai mnēmēia: Ph. Petsas, Αρχαιοότητες και μνημεία της κεντρικής Μακεδονίας. ADelt 25, 1970, Χρονικά Β2, 346-361.
- Oikopedo Geōrgiadē: Ph. Petsas, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Ανασκαφή στο οικόπεδο Γεωργιάδη, ανατολικά της βασιλικής Αχειροποιήτου. ADelt 22, 1967, Χρονικά Β2, 393-396.
- Theologikē Scholē: Ph. Petsas, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Ανασκαφή Πανεπιστημιούπολης Θεσσαλονίκης. ADelt 21, 1966, Χρονικά Β2, 334-339.
- Phōtiadou, Pēlines mētres kopēs nomismatōn: C. Phōtiadou, Πήλινες μήτρες κοπής νομισμάτων. Τεχνολογία – Διάβρωση – Συντήρηση. In: P. Adam-Velenē, Archaia Agora Thessalonikēs, vol. 1, 183-194 [A Mint in the Ancient Agora of Thessaloniki, English summary p. 332].
- Pingiatoglou et al., en Diō tō pierikō: S. Pingiatoglou / K. Vasteli / E. Pavloroulou / D. Tsiafis, «... έν Δίω τῶ Πιερικῶ παρά χεῦμα Βαφύρα»: 2010-2011. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Protonotarios, John V and Anna of Savoy in Thessalonica: P. Protonotarios, John V and Anna of Savoy in Thessalonica. The Serres Hoard. American Journal of Numismatics 2, 1990, 119-128.
- Price, Glass-working: J. Price, Glass-working and Glassworkers in Cities and Towns. In: A. MacMahon, J. Price (eds), Roman Working Lives and Urban Living (Oxford 2005) 167-190.
- Radojčić, Ikonen aus Jugoslawien: S. Radojčić, Ikonen aus Jugoslawien vom 13. bis zum Ende des 17. Jahrhunderts. In: K. Weitzmann / M. Chatzidakis / K. Mijatev / S. Radojčić, Frühe Ikonen (Vienna, Munich 1965) LIX-LXXVI.
- Raptēs, Archaialogika tekmēria: K. T. Raptēs, Αρχαιολογικά τεκμήρια κεραμικών εργαστηρίων στον ελλαδικό χώρο. 4^{ος}-15^{ος} αιώνας μ. Χ. DeltChrA 32, 2011, 173-196 [Archaeological Evidence of Ceramic Production Workshops in Greece (4th-15th Century), English summary p. 196].
- Brick and Tile Producing Workshops: K. T. Raptis, Brick and Tile Producing Workshops in the Outskirts of Thessaloniki from 5th till 15th Century: A Diachronic Study of the Firing Technology that has been Continuously Applied in the Ceramic Workshops of a Large Byzantine Urban Centre. 10th International Congress on Medieval Pottery in the Mediterranean (X CICM2), Silves (Portugal), 22-27 October 2012 (forthcoming).
- Ergastēria: K. T. Raptēs, Παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά εργαστήρια της Ελλάδας. Θέματα παραγωγικής τεχνολογίας (4^{ος}-14^{ος} αι.) [unpublished Master thesis University of Thessaloniki 2001].
- Klivanoi – kaminoi: K. T. Raptēs, Κλίβανοι – κάμινοι βιοτεχνικών εργαστηρίων (4^{ος}-14^{ος} αι.): Θέματα παραγωγικής τεχνολογίας, Πρακτικά 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας, Athens, 17-21 October 2005 (Athens 2006) 228-236.
- L'eredita romana: K. T. Raptis, L'eredita romana nelle fornaci per la produzione di ceramica in Grecia tra il IV e il XV secolo. Rivista di Archeologia di Venezia (forthcoming).
- Paratērēseis: K. T. Raptēs, Παρατηρήσεις επί ορισμένων δομικών στοιχείων της Αχειροποιήτου. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 13, 1999, 219-237 [Remarks on Some Structural Elements of Acheiropoietos Church – Synopsis, English summary p. 237].
- The Mural Decoration: K. T. Raptis, The Mural Decoration of Acheiropoietos Basilica Revisited. In: XIIth International Symposium »Niš and Byzantium«, Niš, Serbia, 3-6 June 2013, 101-114.

- Water as Power: K. T. Raptis, Water as Power. Early Christian and Byzantine Watermills in Greece: Typology and Distribution. In: 1st IWA International Symposium on Water and Wastewater Technologies in Ancient Civilizations, Heraklion, 28-30 October 2006, Symposium preprint book (Heraklion 2006) 109-118.
- Yalopoieia kai yalourgeia: K. T. Raptēs, Υαλοποιεία και υαλουργία παλαιοχριστιανικών και βυζαντινών χρόνων στον Ελλαδικό χώρο: τυπολογία και κατανομή. *DeltChrA* 31, 2010, 165-176 [Early Christian and Byzantine Glass-producing and Processing Workshops in Greece. Typology and Distribution, English summary p. 176.]
- Early Christian and Byzantine Ceramic Production Workshops in Greece: K. T. Raptis, Early Christian and Byzantine Ceramic Production Workshops in Greece: Typology and Distribution. In: IX Congresso Internazionale sulla Ceramica Medievale nel Mediterraneo (AIECM2), Venice, 23-28 November 2009, Abstracts, 19 (forthcoming).
- Raptēs et al., Skepseis kai paratērēseis: K. T. Raptēs / S. Tsilrē / O.-M. Bakirtzēs / V. Xanthos, Σκέψεις και αρχαιολογικές παρατηρήσεις με αφορμή τη διαμόρφωση του ταφικού συγκροτήματος της Ευαγγελιστριάς. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 20, 2006, 467-478 [Thoughts and Archaeological Remarks with the Occasion of the Presentation of the Evangelistria Tomb Complex, English summary p. 476].
- Rautman, Aspects of Monastic Patronage in Macedonia: M. L. Rautman, Aspects of Monastic Patronage in Macedonia. In: S. Ćurčić / D. Mouriki (eds), The Twilight of Byzantium. Aspects of Cultural and Religious History in the Late Byzantine Empire. Papers from the Colloquium Held at Princeton University, 8-9 May 1989 (Princeton NJ 1991), 53-74.
- Ignatius of Smolensk: M. L. Rautman, Ignatius of Smolensk and the Late Byzantine monasteries of Thessaloniki. *REB* 49, 1991, 143-169.
- Observations on the Byzantine Palaces of Thessaloniki: M. L. Rautman, Observations on the Byzantine Palaces of Thessaloniki. *Byzantion* 60, 1990, 292-306.
- Reese, Industrial Exploitation of Murex Shells: D. S. Reese, Industrial Exploitation of Murex Shells: Purple-dye and Lime Production at Sidi Khrebish, Benghazi (Berenice). *Libyan Studies. Eleventh Annual Report of the Society for Libyan Studies (1979-1980)* 79-93.
- Rescue Excavations for Thessaloniki's Water Supply Pipeline: Σωστική ανασκαφή αγωγού ύδρευσης Θεσσαλονίκης 2 (2000-2002) [Rescue Excavations for Thessaloniki's Water Supply Pipeline 2 (2000-2002)]. Τετράδια Αρχαιολογίας 3 [DVD] Thessaloniki Hellenic Ministry of Culture, 9th Ephorate of Byzantine Antiquities (Thessaloniki 2006).
- Rizakēs, Koinotēta sympragmateuomenōn Rōmaïōn: A. Rizakēs, Η κοινότητα των «συμπραγματευομένων Ρωμαίων» της Θεσσαλονίκης και η ρωμαϊκή οικονομική διείσδυση στη Μακεδονία. In: Ancient Macedonia IV: Papers Read at the Fourth International Symposium Held in Thessaloniki, 21-25 September 1983 (Thessaloniki 1986) 511-521.
- Rodziewicz, Bone and Ivory Carvings from Alexandria: E. Rodziewicz, Bone and Ivory Carvings from Alexandria. *French Excavations 1992-2004. Etudes Alexandrines* 12, IFAO (Cairo 2007).
- Rousseva, National Museum of History: R. Rousseva (ed.), National Museum of History. Catalogue (Sofia 2006).
- Rüsch, Das kaiserliche Porträt: A. Rüsch, Das kaiserliche Porträt in Makedonien. *Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts* 84, 1969, 59-196.
- Saatsoglou-Paliadelē, Vergina: Ch. Saatsoglou-Paliadelē, Βεργίνα. Ο τάφος του Φιλίππου. Η τοιχογραφία με το κυνήγι (Athens 2004).
- Sampanopoulou, Katalogos: V. Sampanopoulou, Κατάλογος. In: Bakirtzēs et al., *Diktyo*, 19-281.
- Sampanopoulou, Promētheōs 58: V. Sampanopoulou, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Θεσσαλονίκη. Οδός Προμηθέως 58. *ADelt* 2009, Χρονικά Β2 (forthcoming).
- Sakellariou (ed.), Makedonia 4000 chronia: M. B. Sakellariou (ed.), Μακεδονία 4000 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού (Athens 1982).
- Samsaris, Le mines et la metallurgie de fer et de cuivre: D. Samsaris, Le mines et la metallurgie de fer et de cuivre dans la province romaine de Macédoine. *Klio* 69, 1987, 152-162.
- Sarandi, The Byzantine City: H. Sarandi, The Byzantine City in the Sixth Century. *Literary Images and Historical Reality* (Athens 2006).
- Sarantē, Ta vyzantina epitrapezia skeuē: E. Sarantē, Τα βυζαντινά επιτραπέζια σκευή: πολύτιμα, πήλινα και ξύλινα. Ιστορικές ερμηνείες. In: Th. Korres / P. Kartsōnē / I. Leontiadēs / A. Gkoutzioukōstas (eds), Philotimia. Studies in Honour of Alkmēnē Stavridou-Zaphraka (Thessaloniki 2011) 525-541.
- Sdrolia, Archaïologikes ereunes: S. Sdrolia, Αρχαιολογικές έρευνες στα Τέμπη στα πλαίσια κατασκευής της νέας εθνικής οδού. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 25, 2011 (forthcoming).
- Ševčenko, Alexios Makrembolites: I. Ševčenko, Alexios Makrembolites and His »Dialogue between the Rich and the Poor«. *ZRVI* 6, 1960, 187-228.
- Sharpe, Preliminary Notes on Greek Writing Implements: J. Sharpe, Preliminary Notes on Greek Writing Implements: Literary and Manuscript Sources. In: M. Gullick (ed.), *Pen in Hand: Medieval Scribal Portraits, Colophons and Tools* (Walkern 2006) 151-168.
- Siaxampanē, Neromyloi: Ch. Siaxampanē, Νερόμυλοι στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Θεσσαλονίκης. In: »Ο άρτος ημών« από το σιτάρι στο ψωμί, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ (Athens 1994) 112-122.
- Vyzantina ichnē: Ch. Siaxampanē-Stephanou, Βυζαντινά ίχνη στο Ρετζίκι της Θεσσαλονίκης. 5^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων, Thessaloniki, 7-9 June 1985 (Thessaloniki 1985) 86.
- Siaxambani, Watermills from Polichni: C. Siaxambani, Watermills from Polichni. Thessaloniki, Greece. In: S. Ćurčić and E. Hadjistryphonos (eds), *Secular Medieval Architecture in the Balkans, 1300-1500, and Its Preservation* (Thessaloniki 1997) 338-341.
- Singer et al. (eds), A History of Technology: C. Singer / E. J. Holmyard / A. R. Hall / T. Williams (eds), *A History of Technology*, vol. 2: The

- Mediterranean Civilizations and the Middle Ages, c. 700 B. C. to c. A. D. 1500 (New York, London 1956).
- Sklavou-Mavroeidē, Glypta Vyzantinou Mouseiou: M. Sklavou-Mavroeidē, Γλυπτά του Βυζαντινού Μουσείου Αθηνών (Athens 1999).
- Sodini, L'artisanat urbain à l'époque paléochrétienne: J.-P. Sodini, L'artisanat urbain à l'époque paléochrétienne (IVe-VIIe siècle). *Ktēma* 4, 1979, 71-119.
- Sōtēriou, Provlēmata eikonographias: M. Sōtēriou, Προβλήματα της εικονογραφίας του τρούλλου του ναού του Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης. *DeltChrA* 6, 1970-1972, 191-204.
- Sōtēriou/Sōtēriou, Vasilikē Agiou Dēmētriou Thessalonikēs: G. Sōtēriou / M. Sōtēriou, Η Βασιλική του αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης (Athens 1952).
- Souereph, Gounarē-Vassou: K. Souereph, Οδός Γούναρη-Βάσσου (Δ. Γούναρη 47). *ADelt* 42 1987, Χρονικά B2, 350-354.
- Sourēs, Rōmaiko ergostasio orlōn: G. Sourēs, Το ρωμαϊκό εργοστάσιο όπλων (fabrica) της Θεσσαλονίκης. Μια νέα επιγραφή. *Τεκμήρια α'*, 1995, 66-78.
- Spatharas et al., New Magnetic: V. Spatharas / D. Kondopoulou / E. Aidona / K. G. Efthimiadis, New Magnetic Mineralogy and Archaeointensity. Results from Greek Kilns and Baked Clays. *Studia Geophysica et Geodaetica* 55, 2011, 131-157.
- Spieser, Inventaires I: J.-M. Spieser, Inventaires en vue d'un recueil des inscriptions historiques de Byzance I: Les inscriptions de Thessalonique. *Travaux et Mémoires* 5, 1973, 145-180.
- Inventaires II: J.-M. Spieser, Inventaires en vue d'un recueil des inscriptions historiques de Byzance II: Les inscriptions de Thessalonique. *Travaux et Mémoires* 7, 1979, 303-348.
- L'ambon de la rotonde Saint-Georges: J.-M. Spieser, L'ambon de la rotonde Saint-Georges: remarques sur la typologie et le décor. *BCH* 100.1, 1976, 493-510.
- Note sur la chronologie: J. M. Spieser, Note sur la chronologie des remparts de Thessalonique. *BCH* 98, 1984, 507-519.
- Remarques complémentaires: J.-M. Spieser, Remarques complémentaires sur la mosaïque de Osios David. In: Διεθνές συμπόσιο, Βυζαντινή Μακεδονία 324-1430 μ.Χ., Thessaloniki, 29-31 October 1992. Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Μακεδονική Βιβλιοθήκη, vol. 82 (Thessaloniki 1995) 295-306.
- Thessalonique: J.-M. Spieser, Thessalonique et ses monuments du IVe au VIe siècle. Contribution à l'étude d'une ville paléochrétienne (Paris 1984).
- St. Clair, Carving as Craft: A. St. Clair, Carving as Craft: Palatine East and the Greco-Roman Bone and Ivory Carving Tradition (Baltimore 2003).
- Stahl, Zecca: A. M. Stahl, Zecca: The Mint of Venice in the Middle Ages (Baltimore 2000).
- Starr, The Jews: J. Starr, The Jews in the Byzantine Empire: 641-1204 (New York 1970).
- Stavridou-Zaphraka, Physiognōmia: A. Stavridou-Zaphraka, Η φυσιονομία της Θεσσαλονίκης ως δεύτερης πόλης της αυτοκρατορίας την εποχή των Παλαιολόγων. In: T. A. Karanastasis (ed.), Β' Συμπόσιο Η Μακεδονία κατά την εποχή των Παλαιολόγων, Thessaloniki, 14-20 December 1992 (Thessaloniki 2002) 75-84.
- Vyzantinē Thessalonikē: A. Stavridou-Zaphraka, Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη: Πολιτική, κοινωνική και οικονομική εξέλιξη. In: I. Chasiōtēs (ed.), Τοις αγαθοίς βασιλεύουσα. Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός [Queen of the Worthy: Thessaloniki, History and Culture], vol. 1 (Thessaloniki 1997) 114-135.
- Stephanidou-Tiveriou, Agalmata mousōn: Th. Stephanidou-Tiveriou, Τα αγάλματα των μουσών από το ωδείο της Θεσσαλονίκης. *ΕΓΝΑΤΙΑ* 2, 1990, 73-122.
- Deka aiōnes: Th. Stephanidou-Tiveriou, Δέκα αιώνες πλαστικής στη Μακεδονία. Συμπεράσματα από το πρόγραμμα «Μελέτη και δημοσίευση των γλυπτών του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης». Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 20 χρόνια, επετειακός τόμος, 2009, 341-356.
- The Local Sarcophagi: Th. Stefanidou-Tiveriou, The Local Sarcophagi of Thessaloniki. In: P. Adam-Veleni / D. Terzopoulou (eds), Field – House – Garden – Grave (Thessaloniki 2012) 239-302.
- Mounted Horseman: Th. Stefanidou-Tiveriou, The Great «Mounted Horseman» Relief from Thessaloniki. In: M. Tiverios / P. Nigdelēs / P. Adam-Velenē (eds), Θρεπτήρια. Μελέτες για την αρχαία Μακεδονία (Thessaloniki) 2013, 142-171.
- Mikro toxo: Th. Stephanidou-Tiveriou, Το μικρό τόξο του Γαλερίου στη Θεσσαλονίκη (Athens 1995).
- Oikodomēmata autokratorikēs latreias: Th. Stephanidou-Tiveriou, Οικοδομήματα αυτοκρατορικής λατρείας στη Θεσσαλονίκη. Ζητήματα τοπογραφίας και τυπολογίας, *Annuario Scuola Archaeologica Atene* 87, Series III.9, vol. 1, 2009 (100 anni Scuola Archaeologica Italiana di Atene 1909/1910-2009/2010), 613-631.
- Trapezophora: Th. Stephanidou-Tiveriou, Τραπεζοφόρα του Μουσείου Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 1985).
- Voreia pleura agoras: Th. Stephanidou-Tiveriou, Η βόρεια πλευρά της Αγοράς της Θεσσαλονίκης: μία νέα «ανάγνωση» των ανασκαφικών δεδομένων. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 15, 2001, 229-240.
- Yilan Mermer: Th. Stephanidou-Tiveriou, Yilan Mermer: Ένα απαξιωμένο μνημείο της Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 28, 2015 (forthcoming).
- Stern, Evidence of Early Islamic Pottery: E. Stern, Evidence of Early Islamic Pottery Production in Acre. *'Atiqot* 26, 1998, 23-25.
- Roman Glassblowing: E. M. Stern, Roman Glassblowing in a Cultural Context. *AJA* 103, 1999, 441-484.
- Sternini, La Fenice: M. Sternini, La Fenice di Sabbia. Storia e Tecnologia del Vetro Antico (Bari 1995).

- Stewart, Roman Art: P. Stewart, Roman Art in its Social Context (Cambridge 2008).
- Symalidou, Vyzantinoi neromyloi Polichnēs: M. Symalidou, Βυζαντινοί νερόμυλοι Πολίχνης. Πολίχνη 15 (2000), 19-31.
- Tafel, De Thessalonica: T. L. F. Tafel, De Thessalonica eiusque agro Dissertatio geographica (Berlin 1839).
- Taft/Kazhdan, Candles: ODB I (1991) 371-372 s.v. Candles (R. F. Taft / A. Kazhdan).
- Tafrali, Topographie de Thessalonique: O. Tafrali, Topographie de Thessalonique (Paris 1913).
- Talbot, Epigrams in Context: A.-M. Talbot, Epigrams in Context: Metrical Inscriptions on Art and Architecture of the Palaiologan Era. DOP 53, 1999, 75-90.
- Holy Women: A.-M. Talbot, Holy Women of Byzantium (Washington D. C. 1996).
- Tampakē, Thessalonikē: S. Tampakē, Η Θεσσαλονίκη στις περιγραφές των περιηγητών 12^{ος}-19^{ος} αι. μ. Χ. Λατρευτικά μνημεία (Thessaloniki 1998).
- Tasia/Lola/Peltekēs, Ysteroarchaikos naos: A. Tasia / Z. Lola / O. Peltekēs, Ο υστεροαρχαϊκός ναός. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 14, 2000, 227-246 [The Late Archaic Temple, English summary p. 242-243].
- Tasia et al., Anaskaphiko ergo: A. Tasia / Z. Lola / V. Bachlas / A. Stankos, Το ανασκαφικό έργο της ΙΣΤ΄ Εφορείας στο Διοικητήριο. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10β, 1996, 545-553 [The Excavations of Inspectorate XVI in Diikitiriou Square, English summary p. 552].
- Tavlakēs/Liakos, Stauros: I. E. Tavlakēs / D. A. Liakos, Ο Σταυρός ο λεγόμενος του Μεγάλου Κωνσταντίνου στη μονή Βατοπεδίου. Συντήρηση – τεκμηρίωση. Η Δεκάτη, περιοδική έκδοση της 10^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων 2, 2005-2006, 64-76.
- Terzopoulou, Amaxes: D. Terzopoulou, Άμαξες, ημίονοι και ημιονηγοί και σεταφικές στηλές του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης [Wagons, Mules and Muleteers in Funerary Stelai of the Archaeological Museum of Thessaloniki]. In: D. Triantaphyllos / D. Terzopoulou (eds), Horses and Wagons in the Ancient World, Proceedings of Scientific Meeting, Orestiada (Greece), 30 September 2006 (Orestiada 2010) 299-311.
- Theocharē, Amphia: M. Theocharē, Χρυσοκέντητα άμφια. In: I. Papangelos (ed.), Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, vol. 2 (Mount Athos 1996) 419-456.
- Theocharidēs, Istoría Makedonias: G. Theocharidēs, Ιστορία της Μακεδονίας κατά τους Μέσους Χρόνους (285-1354) (Thessaloniki 1980).
- Mēgalē monē: G. Theocharidēs, Μία εξαφανισθείσα μεγάλη μονή της Θεσσαλονίκης, η μονή του Προδρόμου. Μακεδονικά 8, 1978, 1-26.
- Sēmantikē monē: G. Theocharidēs, Μία εξαφανισθείσα σημαντική μονή της Θεσσαλονίκης, Η μονή Φιλοκάλλη. Μακεδονικά 21, 1981, 319-348.
- Vyzantinos zōgraphos Kalliergēs: G. I. Theocharidēs, Ο βυζαντινός ζωγράφος Καλλιέργης. Μακεδονικά 4, 1960, 542-544.
- Theocharidou, Architektonikē naōn Agias Sophias: K. Theocharidou, Η αρχιτεκτονική των ναών της Αγίας Σοφίας στην Θεσσαλονίκη (Athens 1994).
- Rotonta Thessalonikēs: K. Theocharidou, Η Ροτόντα Θεσσαλονίκης, Νέα στοιχεία και αποσαφηνίσεις με αφορμή τις αναστηλωτικές εργασίες. DeltChrA 16, 1991-1992, 57-75 [The Rotunda at Thessaloniki. New Discoveries and Definitions after the Restoration Works, English summary p. 75].
- The Walls: K. Theocharidou, The Walls of Thessaloniki: Evidence from Brickstamps. Metin Ahunbay'a Armağan: Bizans Mimarisi Üzerine Yazilar, Sanat Tarihi Defterleri, vol. 8 (Istanbul 2004) 221-235.
- Enkatasasē: K. Theocharidou, Εγκατάσταση βυζαντινού ορυχείου στην Περιστερά Θεσσαλονίκης. 5^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Περιλήψεις Ανακοινώσεων (Thessaloniki 1995) 27-28.
- Orycheio Peristeras: K. Theocharidou, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Νομός Θεσσαλονίκης, Ορυχείο Περιστεράς. ADelt 42, 1987, Χρονικά Β2, 408.
- Symvolē meletēs paragōgēs: K. Theocharidou, Συμβολή στη μελέτη της παραγωγής οικοδομικών κεραμικών προϊόντων στα βυζαντινά και μεταβυζαντινά χρόνια. DeltChrA 15, 1988, 97-111 [A Contribution to the Study of Brick and Tile Production in the Byzantine and Post-Byzantine Periods, English summary p. 111].
- Theodōridēs, To ktēmatologio: P. Theodōridēs, Το κτηματολόγιο της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και των παρ' αυτή επισκοπών εις την πόλιν της Θεσσαλονίκης και την περίχωρον κατά την βυζαντινήν περίοδον. In: Πρακτικά συνεδρίου Εορταστικά εκδηλώσεις προς τιμήν και μνήμην των αγίων αυταδέλφων Κυρίλλου και Μεθοδίου των Θεσσαλονικέων, φωτιστών των Σλάβων, 10-15 May 1985 (Thessaloniki 1986) 413-418.
- Thomas/Constantinides, Byzantine Monastic Foundation Documents: J. Thomas / A. Constantinides Hero (eds), Byzantine Monastic Foundation Documents: A Complete Translation of the Surviving Founders' Typika and Testaments (Washington D. C. 2000).
- Tiverios, Istorikoi chronoi: M. Τιβέριος, Οι ιστορικοί χρόνοι στην περιοχή της Θεσσαλονίκης πριν από την ίδρυσή της. In: I. Chasiōtēs (ed.), Τοις αγαθοίς βασιλεύουσα. Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός [Queen of the Worthy: Thessaloniki, History and Culture], vol. 2, (Thessaloniki 1997) 59-66.
- Todić, Signatures des peintres: B. Todić, Signatures des peintres Michael Astrapas et Eutychios. Fonction et signification. In: K. Kalamartzē-Katsarou / S. Tampakī (eds), Αφιέρωμα στη μνήμη του Σωτήρη Κίσσα (Thessaloniki 2001) 643-662.
- Todorović, Nalazi iz stare solunske livnice: D. Todorović, Nalazi iz stare solunske livnice. Hilendarski Zbornik 8, 1991, 91-124.
- Torp, Mosaikkene: H. Torp, Mosaikkene i St. Georgs rotunden i Thessaloniki. Et hovedver i tidlig-Byzantisk Kunst (Oslo 1983).
- Toska, Dēmotiko Theatro Kērou: L. Toska, 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη Δημοτικό Θέατρο Κήπου. ADelt 52, 1997, Χρονικά Β2, 698.

- Toska, Polichni: L. Toska, 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Πολίχνη. ADelt 51, 1996, Χρονικά Β2, 505-508.
- Toska et al., Synkrotēma: L. Toska / V. Allamanē / Ch. Michelakē / P. Phōtiadēs, Συγκρότημα αποθηκών έξω από τα ανατολικά τείχη της Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 11, 1997, 419-428.
- Totev, Ampuli kutruvii: K. Totev, Ampuli kutruvii s izobrazhenia na sv. Dimit'r i sv. Bogorodica ot B'lgaria. Godishnik na Sofiiskia Universitet »Sv. Kliment Ohridski« Cent'r za Slaviano-Vizantiiski Prouchvania »Ivan Duichev« 95 (14), 2006, 205-216, 411-416.
- Thessalonican Eulogia found in Bulgaria: K. Totev, Thessalonican Eulogia found in Bulgaria. Lead Ampoules, Enkolpia and Icons from the 12th-15th Centuries (Veliko Tarnovo 2011).
- Touratsoglou, L'atelier monétaire de Thessalonique: J. Touratsoglou, L'atelier monétaire de Thessalonique au quatorzième siècle après J.-C.: Le rayonnement d'un centre artistique avant le déclin de l'Empire. In: D. Davidov (ed.), L'art de Thessalonique et les pays balkaniques et les courantes spirituels au XIVe siècle, Recueil de rapports du IVe colloque Serbo-Grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 183-191.
- Ta nomismatika pragmata: I. Τουράτσογλου, Τα νομισματικά πράγματα στη Μακεδονία των Παλαιολόγων. Νομισματική κυκλοφορία και νομισματική εικονογραφία. In: Th. Zēsēs / P. Asēmakoroulou-Atzaka / V. Katsaros (eds), Η Μακεδονία κατά την εποχή των Παλαιολόγων, Thessaloniki, 14-20 December 1992 (Thessaloniki 2002) 269-287.
- Touratsoglou/Protonotarios, Les émissions de couronnement: J. Touratsoglou / P. Protonotarios, Les émissions de couronnement dans le monnayage byzantin du XIIIe siècle. Revue Numismatique 19, 1977, 68-76.
- Tourtsoglou-Stephanidou, Perigramma: V. Tourtsoglou-Stephanidou, Περίγραμμα βυζαντινών οικοδομικών περιορισμών (από τον Ιουστινιανό στον Αρμενόπουλο και η προβολή τους στη νομοθεσία του Νεοελληνικού κράτους) (Thessaloniki 1998).
- Trakosoroulou, Anaskaphē DETH: E. Trakosoroulou, Ανασκαφή στο ανατολικό νεκροταφείο της αρχαίας Θεσσαλονίκης. ΔΕΘ 1998. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 13, 1999, 207-218.
- Chōros DETH: E. Trakosoroulou, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Χώρος Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, Βόρεια Πύλη. ADelt 53, 1998, Χρονικά Β2, 555-556.
- Treadgold, A History: W. Treadgold, A History of the Byzantine State and Society (Stanford 1997).
- Trypsiani-Omirou, Byzantine Bath, Thessaloniki: S. R. Trypsiani-Omirou, Byzantine Bath, Thessaloniki. In: S. Ćurčić / E. Hadjistryphonos (eds), Secular Medieval Architecture in the Balkans, 1300-1500, and Its Preservation (Thessaloniki 1997) 314-317.
- Vyzantino loutro: S. R. Trypsiani-Omirou, Το βυζαντινό λουτρό της οδού Θεοτοκοπούλου στην Άνω Πόλη της Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 10B, 1996, 587-599 [The Byzantine Baths of Theotokopoulou St. in the Upper City, Thessaloniki, English Translation p. 599].
- Tsigaridas, L'art au Mont Athos: E. Tsigaridas, L'art au Mont Athos à l'époque Byzantine à la lumière de nouvelles trouvailles, le rôle de Constantinople et de Thessalonique. In: G. Galavaris (ed.), Athos, la Sainte Montagne, tradition et renouveau dans l'art. Athonica Symmeikta 10 (Athens 2007) 41-62.
- Forētes eikones stē Makedonia: E. Tsigaridas, Φορητές εικόνες στη Μακεδονία και το Άγιο Όρος κατά τον 13^ο αιώνα. DeltChrA 21, 2000, 123-155.
- Phorētes eikones: E. Τσιγαρίδας, Φορητές εικόνες. In: I. Papangelos (ed.), Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, vol. 2 (Mount Athos 1996) 349-418.
- Loverdou-Tsigarida, Katalogos: E. Tsigaridas / K. Loverdou-Tsigarida, Κατάλογος χριστιανικών επιγραφών στα μουσεία της Θεσσαλονίκης (Thessaloniki 1979).
- Monē Latomou: E. Tsigaridas, Μονή Λατόμου (Όσιος Δαβίδ) (Thessaloniki 1987).
- O kyr Manouēl Panselēnos: E. Tsigaridas, »Ο κυρ Μανουήλ Πανσέληνος«. In: supplement to Η Καθημερινή: Επτά ημέρες, 29-30 April 2000, 2-11.
- Toichographies Agiou Euthymiou: E. Tsigaridas, Οι τοιχογραφίες του παρεκκλησίου του Αγίου Ευθυμίου (1302/3) στον ναό του Αγίου Δημητρίου. Έργο του Μανουήλ Πανσέληνου στην Θεσσαλονίκη (Thessaloniki 2008).
- Toichographies monēs Latomou: E. Tsigaridas, Οι τοιχογραφίες της μονής Λατόμου Θεσσαλονίκης και η βυζαντινή ζωγραφική του 12^{ου} αιώνα (Thessaloniki 1986).
- Tsilipakou, Vyzantines marmarines eikones: A. Tsilipakou, Βυζαντινές μαρμαρίνες εικόνες από τη Θεσσαλονίκη. Βυζαντινά 19, 1998, 289-381.
- Tsimpidou-Avlōnitē/Lykidou, Stoa Hirsch: M. Tsimpidou-Avlōnitē / I. Lykidou, Θεσσαλονίκης ίχνη. Η περίπτωση της »Στοάς Χιρς«. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 22, 2012, 281-288 [Traces of Ancient Thessaloniki. The Case of »Stoa Hirsch«, English summary p. 288].
- Tsimpidou-Avlōnitou/Galinikē/Anagnōstopoulou, DETH kai archaiotētes: M. Tsimpidou-Avlōnitou / S. Galinikē / K. Anagnōstopoulou, ΔΕΘ και αρχαιότητες: μια σχέση με παρελθόν και μέλλον... Η ανασκαφική έρευνα στον χώρο επέκτασης του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης (ΜΜΣΤ). Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 15, 2001, 215-228 [The TIF and Antiquities: A Relationship with a Past and a Future, English summary p. 225].
- Tsimpidou-Avlōnitē/Lykidou/Euthymoglou, Nea stoicheia: M. Tsimpidou-Avlōnitē / Ē. Lykidou / E. Euthymoglou, Θεσσαλονίκης αμυντήρια. Νέα στοιχεία από την έρευνα στη »Στοά Χιρς«. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 23, 2009, 267-272 (The Defensive Walls of Thessaloniki. New Evidence from the Research at »Stoa Hirsch«, English summary p. 272).

- Tsitouridou, La peinture monumentale: A. Tsitouridou, La peinture monumentale à Salonique pendant la première moitié du XIVe siècle. In: D. Davidov (ed.), *L'art de Thessalonique et des pays balkaniques et les courants spirituels au XIVe siècle*, Recueil de rapports du IVe colloque Serbo-Grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987), 9-19.
- Palaiochristianikē technē: A. Tsitouridou, Παλαιοχριστιανική τέχνη. In: Sakellariou (ed.), *Makedonia 4000 chronia*, 238-249.
- Panagia Chalkeōn: A. Tsitouridou, Η Παναγία των Χαλκείων (Thessaloniki 1985).
- To missorio: A. Tsitouridou, Το μισσόριο του Θεοδοσίου. Προβλήματα και παρατηρήσεις. In: ΚΕΡΝΟΣ, τιμητική προσφορά στον καθηγητή Γεώργιο Μπακαλάκη (Thessaloniki 1972) 187-196.
- Tzanavari, An Example: Ai. Tzanavari, An Example of a Gold-woven Silk Textile in the Archaeological Museum of Thessaloniki. In: I. Tzachili / E. Zimi (eds), *Textiles and Dress in Greece and the Roman East: A Technological and Social Approach*. Proceedings of a Conference Held at the Department of History, Archaeology and Cultural Resources Management of the University of Peloponnese in Kalamata in Collaboration with the Department of History and Archaeology of the University of Crete, 18-19 March 2001 (Athens 2012) 25-34.
- Tzitzibassi, Marble Bowls: A. Tzitzibassi, Marble Bowls for Everyday Use. *Museum of Byzantine Culture* 7, 2000, 26-29.
- A Marble Reliquary: A. Tzitzibassi, A Marble Reliquary in the Form of a Small Sarcophagus. *Museum of Byzantine Culture* 10, 2003, 26-43.
- Palaeologan Monograms: A. Tzitzibassi, Palaeologan Monograms on Sculptures from Thessaloniki. *Museum of Byzantine Culture* 12, 2005, 81-97.
- Epitymvies epigraphes: A. Tzitzipasi, Επιτύμβιες επιγραφές από τη συλλογή του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού. *Τεκμήρια* 9, 2008, 169-208.
- Vakalopoulos, Istorìa Thessalonikēs: A. Vakalopoulos, Ιστορία της Θεσσαλονίκης, 316 π.Χ.-1983 (Thessaloniki 1983).
- Vakoulēs, Latomeia Marmarou: Th. Vakoulēs, Λατομεία μαρμάρου στην αρχαία Μακεδονία και προσδιορισμός προέλευσης μαρμαρίνων έργων [unpublished PhD thesis Aristotle University of Thessaloniki 2000].
- Vakoulis et al., Marble Quarries: Th. Vakoulis / K. Polykreti / Ch. Saatsoglou-Paliadeli / Y. Maniatis, Marble Quarries in Central and Western Macedonia, Greece: Survey and Provenance Determination with EPR Spectroscopy. In: L. Lazzarini (ed.), *Asmosia VI: Interdisciplinary Studies on Ancient Stone: Proceedings of the Sixth International Conference of the Association for the Study of Marble and Other Stones in Antiquity*, Laboratoria di analisi dei materiali antichi, dipartimento di storia dell'architettura, Istituto universitario di architettura di Venezia, Venice, 15-18 June 2000 (Padua 2002) 247-257.
- Valavanidou, Ergastēriakes chrēseis: A. Valavanidou, Εργαστηριακές χρήσεις στο χώρο της Αρχαίας Αγοράς Θεσσαλονίκης. In: P. Adam-Velenē, *Archaia Agora Thessalonikēs*, vol. 1, 119-130 [Workshops on the Site of the Ancient Agora in Thessaloniki, English summary p. 329].
- Vanderheyde, Les reliefs: C. Vanderheyde, Les reliefs de l'église Saint Donat à Glyki (Épire). *BCH* 120, 1997, 697-719.
- Varalēs, Eikonidio apo steatitē: I. Varalēs, Εικονίδιο από στεατίτη με τον άγιο Ιωάννη το Θεολόγο στο Αρχαιολογικό Μουσείο Σκοπίων. 30^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων, Athens, 14-16 May 2010 (Athens 2010) 17.
- Varinliōġlu, Urban Monasteries: G. Varinliōġlu, Urban Monasteries in Constantinople and Thessaloniki: Distribution Patterns in Time and Urban Topography. In: J. J. Emerick / D. M. Deliyannis (eds), *Archaeology in Architecture. Studies in Honor of Cecil L. Striker* (Mainz 2005) 187-198.
- Vasdravelēs, Istorika archeia: I. K. Vasdravelēs, Ιστορικά Αρχεία Μακεδονίας, τ. Γ', Αρχείον της μονής Βλαττάδων. 1466-1839 (Thessaloniki 1955).
- Vasilakē, Ypērxe Manouēl Panselēnos: M. Vasilakē, Υπήρξε Μανουήλ Πανσέληνος. In: L. Mavromitis (ed.), *Manuel Panselinos and His Age*, Institute for Byzantine Research, *Byzantium Today* 3 (Athens 1999) 39-54.
- Vavelidēs, Koitasmata chrysou: M. Vavelidēs, Κοιτάσματα χρυσού και αρχαία μεταλλευτική δραστηριότητα στη Μακεδονία και Θράκη. *Θεσσαλονικέων Πόλις* 14, 2004, 74-93.
- Koitasmata: M. Vavelidēs, Κοιτάσματα χρυσού και αρχαία μεταλλευτική δραστηριότητα στη Μακεδονία και Θράκη – Αρχαιομεταλλουργικές Έρευνες. In: D. Grammenos (ed.), *Ο χρυσός των Μακεδόνων – Από την έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης* (Thessaloniki 2007) 47-62.
- Vavritsas, Anaskaphai kentrikēs Makedonias: A. Vavritsas, Ανασκαφαί Κεντρικής Μακεδονίας. Τυχαία ευρήματα. *Θεσσαλονίκη*. *ADelt* 27, 1972, Χρονικά, 504-505.
- Vavylopoulou-Charitonidou, Céramique d'offrande: A. Vavylopoulou-Charitonidou, Céramique d'offrande trouvée dans des tombes byzantines tardives de l'hippodrome de Thessalonique 209-226. In: V. Déroche / J. M. Spieser (eds), *Recherches sur la céramique byzantine*, *BCH Supplement* 18 (Athens 1989).
- Velenēs, Archaia Agora: G. Velenēs, Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης. Αρχαιολογικά Ανάλεκτα εξ Αθηνών 23-28, 1990-1995, 129-142.
- Chronologēsē Agias Sophias: G. Velenēs, Η χρονολόγηση του ναού της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης μέσα από τα επιγραφικά δεδομένα. *Θεσσαλονικέων Πόλις* 13, 2004, 72-81.
- Epigraphes apo tēn Archaia Agora: G. Velenēs, Επιγραφές από την Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης. In: *Ancient Macedonia VI: Papers Read at the 6th International Symposium Held in Thessaloniki*, 15-19 October 1996, vol. 6.2, Thessaloniki 1999, 1317-1327.
- Leipsanothēkē-enkainio: G. Velenēs, Η ενεπίγραφη λειψανοθήκη-εγκαίνιο του ναού του Σωτήρα στη Θεσσαλονίκη. In: P. I. Skaltsis / N. A. Skrettas (eds.), *Γηθόσνον σέβασμα, Αντιδωρον τιμής και μνήμης εις τον μακαριστόν καθηγητήν της λειτουργικής Ιωάννην Μ. Φουντούλην* († 2007) (Thessaloniki 2013) 257-272.

- Mesovyzantinē naodomia: G. Velenēs, Μεσοβυζαντινή ναοδομία στη Θεσσαλονίκη. Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη Ακαδημία Αθηνών, 5 March 2002 (Athens 2003).
- Sympragmateuomenoi Rōmaioi: G. Velenēs, Συμπραγματευόμενοι Ρωμαίοι σε μια νέα επιγραφή της Θεσσαλονίκης. Τεκμήρια 2, 1996, 8-15.
- Ta teichē: G. Velenēs, Τα τείχη της Θεσσαλονίκης από τον Κάσσανδρο ως τον Ηράκλειο (Thessaloniki 1998).
- Tessera prōtotypra kionokrana: G. Velenēs, Τέσσερα πρωτότυπα κιονόκρانا στη Θεσσαλονίκη. Πρακτικά 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Χριστιανικής Αρχαιολογίας, 28 September-4 October 1980, Παράρτημα Ελληνικών, vol. 2 (Thessaloniki 1985) 669-679.
- To nomismatokoρpeio: G. Velenēs, Το νομισματοκοπείο στην Αρχαία Αγορά Θεσσαλονίκης. In: ΧΑΡΑΚΤΗΡ, αφιέρωμα στη Μάντω Οικονομίδου (Athens 1996) 49-60.
- Vyzantinē architektonikē Thessalonikēs: G. Velenēs, Η βυζαντινή αρχιτεκτονική της Θεσσαλονίκης. Αισθητική προσέγγιση. In: K. Kalamartzē-Katsarou / S. Tampraki (eds), Αφιέρωμα στη μνήμη του Σωτήρη Κίτσια (Thessaloniki 2001) 1-26.
- Velenēs/Adam-Velenē, Anaskaphes kai anstēlōtikēs ergasies: G. Velenēs / P. Adam-Velenē, Ανασκαφές και αναστηλωτικές εργασίες στην Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης κατά το 1994. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 8, 1994, 159-167 [Ancient Forum of Thessaloniki, English summary p. 165].
- Velenēs/Zachariadēs, Lamps from Thessaloniki's Agora: G. Velenēs / S. Zachariadēs, Lamps from Thessaloniki's Agora. In: Cat. Thessaloniki 2011a, 185-210.
- Velenēs/Poulou-Papadēmētriu/Zachariadēs, Lychnaria: G. Velenēs / N. Poulou-Papadēmētriu / S. Zachariadēs, Λυχνάρια της ύστερης αρχαιότητας και των πρώιμων βυζαντινών χρόνων από την αγορά της Θεσσαλονίκης (πρώτες εκτιμήσεις). Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 22, 2009, 273-284 (Late Antiquity and Early Byzantine Lamps from the Ancient Agora of Thessaloniki, English summary, p. 284).
- Velenēs et al., Programma Archaias Agoras: G. Velenēs/I. Vokotopoulou / D. Kyriakou / Z. Al Saayah, Πρόγραμμα Αρχαίας Αγοράς Θεσσαλονίκης. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 5, 1991, 247-256 [Research Project at Ancient Agora of Thessaloniki, English summary p. 253].
- Veropoulidou, Food Consumption: R. Veropoulidou, Food Consumption, Purple-dye Manufacture and other Everyday Activities at the Vrina Plain, Butrint, from the 1st to the 13th Century A.D.: The Archaeomacalological Evidence (forthcoming).
- Vickers, Fifth Century Brickstamps: M. Vickers, Fifth Century Brickstamps from Thessaloniki. ABSA 68, 1973, 285-294.
- Hellenistic Thessaloniki: M. Vickers, Hellenistic Thessaloniki. JHS 92, 1972, 156-170.
- Vitti, Poleodomikē exelikhē: M. Vitti, Η πολεοδομική εξέλιξη της Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της έως τον Γαλέριο (Athens 1996).
- Vokotopoulos, Church Architecture: P. Vokotopoulos, Church Architecture in Thessaloniki in the 14th Century. Remarks on the Typology. In: D. Davidov (ed.), L'art de Thessalonique et des pays balkaniques et les courants spirituels au XIVe siècle. Recueil de rapports du IVe colloque Serbo-Grec, Belgrade 1985 (Belgrade 1987) 107-116.
- Mesaiōnikoi naoi: P. Vokotopoulos, Οι μεσαιωνικοί ναοί της Θεσσαλονίκης και η θέση τους στα πλαίσια της βυζαντινής ναοδομίας. In: Η Θεσσαλονίκη μεταξύ Ανατολής και Δύσεως: πρακτικά συμποσίου τεσσαρακονταετηρίδος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, 30 October-1 November 1980 (Thessaloniki 1982) 97-110.
- Vyzantines eikones: P. Vokotopoulos, Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινές Εικόνες (Athens 1995)
- Vokotopoulou, Nea Philippou 91: I. Vokotopoulou, ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Ανασκαφικές εργασίες. Ν. Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη. Νέα Φιλίππου 91. ADelt 35, 1980, 362-364.
- Odēgos Archaiologikou Mouseiou: I. Vokotopoulou, Οδηγός Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης (Athens 1996).
- Voutyras, Thessalonikē: E. Voutyras, Η Θεσσαλονίκη στην εποχή της Ρωμαιοκρατίας. In: I. Chasiōtēs (ed.), Τοις αγαθούς βασιλεύουσα. Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός [Queen of the Worthy: Thessaloniki, History and Culture], vol. 1 (Thessaloniki 1997) 102-113.
- Vryonis, Jr., The Panegyris: S. Vryonis, jr., The Panegyris of the Byzantine Saint: A Study in the Nature of a Medieval Institution, Its Origin and Fate. In: S. Hackel (ed.), The Byzantine Saint (London 1981) 196-227.
- The Ottoman Conquest: S. Vryonis, jr., The Ottoman Conquest of Thessaloniki in 1430. In: A. Bryer / H. Lowry (eds), Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society (Birmingham, Washington D.C. 1984) 281-321.
- Wasserstein, An Unpublished Treatise: A. Wasserstein, An Unpublished Treatise by Demetrius Triclinius on Lunar Theory. Jahrbuch der Österreichischen Byzantinischen Gesellschaft 16, 1967, 153-174.
- Weber, Wirtschaftsgeschichte: M. Weber, Wirtschaftsgeschichte: Abriss der universalen Sozial- und Wirtschaftsgeschichte (Berlin 1991).
- Wentzel, Zu dem Enkolpion: H. Wentzel, Zu dem Enkolpion mit dem Hl. Demetrios in Hamburg. Jahrbuch der Hamburger Kunstsammlungen 8, 1963, 11-24.
- Wessel, Byzantine Enamels: K. Wessel, Byzantine Enamels from the 5th to the 13th Century (Greenwich CT, 1967-1968) [translation of Die byzantinische Emailkunst (Recklinghausen 1967)].
- Woodfin, The Embodied Icon: W. T. Woodfin, The Embodied Icon: Liturgical Vestments and Sacramental Power in Byzantium (Oxford 2012).
- Xyngopoulos, Apolestheisai toichographiai: A. Xyngopoulos, Αι απολεσθεισαι τοιχογραφίαι της Παναγίας των Χαλκείων Θεσσαλονίκης. Μακεδονικά 4, 1956-1960, 1-19.

- Manouël Panselēnos: A. Χυngoroulos, *Μανουήλ Πανσέληνος* (Athens 1956).
- Peri tēn Acheiropoiētōn: A. Χυngoroulos, *Περί την Αχειροποίητον Θεσσαλονίκης*. *Μακεδονικά* 2, 1941-1952, 472-487.
- Psērhidōta: A. Χυngoroulos, *Τα ψηφιδωτά του ναού του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης* (Thessaloniki 1969).
- Psērhidōtē diakosmēsē: A. Χυngoroulos, *Η ψηφιδωτή διακόσμηση του ναού των Αγίων Αποστόλων Θεσσαλονίκης* (Thessaloniki 1953).
- Tessares mikroi naoi: A. Χυngoroulos, *Τέσσαρες μικροί ναοί της Θεσσαλονίκης εκ των χρόνων των Παλαιολόγων* (Thessaloniki 1952).
- Το »prokalymma«: A. Χυngoroulos, *Το »προκάλυμμα« της σαρκοφάγου του Αγίου Δημητρίου*. *DeltChrA* 5, 1969 (Στη μνήμη του Δημητρίου Ευαγγελίδη [1888-1959]), 187-199 [Le »προκάλυμμα« du tombeau de St Démètre, French summary p. 198-199].
- Το katholikon: A. Χυngoroulos, *Το καθολικόν της Μονής Λατόμου εν Θεσσαλονίκη και το εν αυτό ψηφιδωτόν*. *ADelt* 12, 1929, 142-180.
- Toichographia Analēpseōs: A. Χυngoroulos, *Η τοιχογραφία της Αναλήψεως εν τη αψίδι του Αγίου Γεωργίου της Θεσσαλονίκης*. *Αρχαιολογική Εφημερίς* 1938, 32-53.
- Toichographiai: A. Χυngoroulos, *Αι τοιχογραφίαι των Αγίων Τεσσαράκοντα εις την Αχειροποίητον της Θεσσαλονίκης*. *Αρχαιολογική Εφημερίς* 1957, 6-30.
- Tychaia eurēmata: A. Χυngoroulos, *Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Μακεδονίας, Τυχαία ευρήματα εν Μακεδονία*. *Θεσσαλονίκη* 2. *Βυζαντινοί τάφοι εν τω ναώ της Αγίας Σοφίας*. *ADelt* 9, 1924-1925, 65-66.
- ΥΠΠΟ, Επιτροπή παρακολούθησής: ΥΠΠΟ, *Επιτροπή Παρακολούθησης Μεγάλων Έργων*. *Αρχαιολογικές έρευνες και μεγάλα δημόσια έργα*. Αρχαιολογική συνάντηση εργασίας. Επταπύργιο Θεσσαλονίκης, 18-20 September 2003. *Πρόγραμμα-περίληψεις* (Thessaloniki 2003).
- Zacharopoulou, Entopismos, katagraphē kai axiologēsē: G. Zacharopoulou, *Εντοπισμός, καταγραφή και αξιολόγηση ιστορικού συνόλου παραγωγής ασβέστου στο Ασβεστοχώρι*. Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και Θράκη 16, 2002, 347-360 [Recording and Assessment of the Historical Site of Lime Production in the Area of Asvestohori («Lime Village») Thessaloniki, English summary p. 358].
- Zarras, Stadia proetoimasias: N. Zarras, *Στάδια προετοιμασίας του κώδικα σε παραστάσεις Ευαγγελιστών της παλαιολόγιας εποχής*. *Βυζαντινά* 28, 2008 (Αφιέρωμα στη μνήμη του Γεώργιου Λάββα) 511-528.
- Živojinović, O boravcima Svetog Save u Solunu: M. Živojinović, *O boravcima Svetog Save u Solunu*. *Istorijski Časopis* 24, 1977, 63-71 [On the Sava's Sojourns in Thessalonica, English summary p. 71].
- The Houses: M. Živojinović, *The Houses of Hilandar Monastery in Thessalonike during the Fourteenth Century*. In: J. S. Langdon / S. W. Reinert / J. Stanojevich Allen / C. P. Ioannides (eds), *ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ: Studies in Honor of Speros Vryonis, Jr.*, vol. 1: Hellenic Antiquity and Byzantium (New York 1993) 464-474.
- Zōgraphou, Megalē Mētera: I. Zōgraphou, *Η Μεγάλη Μητέρα και η παρουσία της μέσα από τα ειδώλια της αρχαίας αγοράς της Θεσσαλονίκης*. Postgraduate seminar paper submitted to the Aristotle University of Thessaloniki, Department of History and Archaeology (Thessaloniki 1999).